

Βρυξέλλες, 30 Ιανουαρίου 2026
(OR. en)

5848/26

JAI 124
FRONT 23
RELEX 120
ASILE 11
MIGR 30
CRIMORG 28
COSI 19
ENFOPOL 25
COMIX 29
CH
IS
LI
NO

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	30 Ιανουαρίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 45 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 45 final.

σνημμ.: COM(2026) 45 final

Βρυξέλλες, 29.1.2026
COM(2026) 45 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η επίτευξη των στόχων στον τομέα της μετανάστευσης αποτελεί και θα εξακολουθήσει να αποτελεί πολιτική προτεραιότητα. Οι πολίτες προσδοκούν μια δίκαιη και αυστηρή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου, η οποία θα διαχειρίζεται αποτελεσματικά τη μετανάστευση και θα παραμένει πιστή στις ευρωπαϊκές αξίες.

Με βάση τη συστηματική πρόοδο των τελευταίων ετών, η Ευρωπαϊκή Ένωση ανοίγει τώρα ένα νέο κεφάλαιο. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν αναπτύξει στενή συνεργασία προκειμένου **να μειωθεί η παράνομη μετανάστευση και να βελτιωθεί η διαχείριση της μετανάστευσης**. Οι μεταρρυθμίσεις που εισήγαγε το σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο (στο εξής: σύμφωνο), οι οποίες συμβιβάζουν την αλληλεγγύη με την ευθύνη, η δυναμική μεταναστευτική διπλωματία και η αποτελεσματική επιχειρησιακή συνεργασία εντός και εκτός της Ένωσης αποφέρουν από κοινού καρπούς, ιδίως με τη σταδιακή μείωση των παράνομων αφίξεων από το 2023 ⁽¹⁾.

Για να εκπληρωθούν οι προσδοκίες των πολιτών είναι απαραίτητο να υπάρξει ενωσιακή προσέγγιση ως προς τη διαχείριση της μετανάστευσης — μια προσέγγιση που να αποδεικνύει ότι η ΕΕ είναι ικανή να **αποτρέπει την παράνομη μετανάστευση** και να σταματά τη δραστηριότητα των εγκληματικών δικτύων παράνομης διακίνησης, να **προστατεύει τα άτομα** που προσπαθούν να ξεφύγουν από πολέμους και διώξεις και να **ενθαρρύνει την προσέλκυση ταλέντων** στην ΕΕ για να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας.

Οι περισσότεροι μετανάστες που φθάνουν και διαμένουν παράνομα στην Ένωση δεν δικαιούνται καμία μορφή προστασίας και δεν έχουν δικαίωμα παραμονής ⁽²⁾. Επιπλέον, μόνο το ένα τέταρτο περίπου των ατόμων που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής εγκαταλείπει πράγματι την Ένωση ⁽³⁾. **Δεν μπορεί να γίνει ανεκτή η κατάχρηση ενός συστήματος** που έχει σχεδιαστεί για την παροχή προστασίας σε όσους την έχουν όντως ανάγκη. Αυτή η δυσλειτουργία έχει δημιουργήσει κενά που επιτρέπουν την παρατεταμένη παράνομη διαμονή στην Ένωση —γεγονός που επιφέρει ευρείες επιπτώσεις στην εκπαίδευση, τη στέγαση και τις τοπικές υπηρεσίες— διαβρώνοντας έτσι την εμπιστοσύνη των πολιτών στην ικανότητα της Ευρώπης να διαχειρίζεται τη μετανάστευση και να διαμορφώνει τη μεταναστευτική της πολιτική με βάση τα ευρωπαϊκά συμφέροντα. Επηρεάζει επίσης την ικανότητα της Ευρώπης να προσελκύσει το επιπλέον εργατικό δυναμικό που χρειάζονται επειγόντως οι οικονομίες και οι αγορές εργασίας μας. Επιπροσθέτως, από το 2021 η εργαλειοποίηση της μετανάστευσης από τη Λευκορωσία και τη Ρωσία έχει περιπλέξει περαιτέρω το ενωσιακό τοπίο της μετανάστευσης και της ασφάλειας, δημιουργώντας νέες μορφές υβριδικών απειλών με τη χρήση της μετανάστευσης για πολιτικούς σκοπούς.

Το 90 % των ατόμων που εισέρχονται παράνομα στην ΕΕ έχει κάνει χρήση υπηρεσιών οι οποίες παρέχονται κυρίως από εγκληματικές ομάδες και **δίκτυα διακινητών** ⁽⁴⁾ που θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή ανθρώπων σε ερήμους και θάλασσες, θυσιάζουν την ανθρώπινη

⁽¹⁾ Οι παράνομες διελεύσεις των συνόρων προς την ΕΕ παρουσιάζουν σταθερά πτωτική πορεία, καθώς τα συνολικά αριθμητικά στοιχεία μειώθηκαν κατά 26 % το 2025, μετά τη μείωση κατά 38 % που κατέγραψαν το 2024 σε όλες τις κύριες διαδρομές προς την Ένωση. Οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας διαγράφουν ανάλογη πτωτική τάση (-21 %).

⁽²⁾ Με βάση τα στοιχεία της Eurostat, το ποσοστό αναγνώρισης για το 2024 ανήλθε σε 51,4 %, ενώ μειώθηκε σε λίγο πάνω από 33 % το πρώτο εξάμηνο του 2025, φθάνοντας στο 42,8 % το τρίτο τρίμηνο του 2025.

⁽³⁾ Ετήσια έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση (2025), με βάση τα στοιχεία της Eurostat για την περίοδο από την 1η Ιουλίου 2024 έως τις 30 Ιουνίου 2025 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX:52025DC0795>).

⁽⁴⁾ <https://www.europol.europa.eu/crime-areas/migrant-smuggling>.

αξιοπρέπεια στον βωμό του κέρδους και παραβιάζουν τα θεμελιώδη δικαιώματα. Η παράνομη διακίνηση μεταναστών τροφοδοτεί ένα εγκληματικό σύστημα που δημιουργεί κοινωνικές εντάσεις και ανασφάλεια κατά μήκος των μεταναστευτικών οδών. Παρότι η επιδίωξη μιας καλύτερης ζωής στην Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να είναι θεμιτή, όσοι δεν δικαιούνται προστασία πρέπει να επιδιώξουν αυτόν τον στόχο νόμιμα, χρησιμοποιώντας τους κατάλληλους νόμιμους διαύλους. Κάθε φορά που αποτρέπεται ένα ταξίδι παράνομης διακίνησης σώζεται, δυνητικά, μια ζωή.

Η ΕΕ παραμένει προσηλωμένη στη δέσμευσή της να είναι ένας χώρος που **προστατεύει τα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από πολέμους και διώξεις**. Η χορήγηση προστασίας σε όσους τη χρειάζονται συνιστά υποχρέωση βάσει του ενωσιακού και του διεθνούς δικαίου. Η ίδια η Ευρώπη παρέχει προστασία σε μεγάλο αριθμό προσφύγων και, σε διεθνές επίπεδο, η ενωσιακή διπλωματία και χρηματοδοτική στήριξη συμβάλλουν στην προστασία των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων που φιλοξενούνται σε τρίτες χώρες.

Η ενωσιακή **στήριξη στους Ουκρανούς** αποτελεί το πλέον πρόσφατο χαρακτηριστικό παράδειγμα μιας μακροχρόνιας παράδοσης που αναπτύχθηκε σταδιακά με την πάροδο του χρόνου. Οι Ευρωπαίοι πολίτες άνοιξαν τα σπίτια τους σε πρόσφυγες που προσπαθούσαν να ξεφύγουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας ⁽⁵⁾, ο οποίος προκάλεσε τον μεγαλύτερο εκτοπισμό στην Ευρώπη μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, με αποτέλεσμα να διαμένουν στην Ένωση περισσότεροι από τέσσερα εκατομμύρια εκτοπισθέντες. Για την Ένωση και τα κράτη μέλη παραμένει προτεραιότητα η παροχή προσωρινής προστασίας στους Ουκρανούς, όπως ακριβώς και η στήριξή τους ώστε να επιστρέψουν στην πατρίδα τους για να συμβάλουν στην ανοικοδόμηση της χώρας τους, όταν το επιτρέψει η κατάσταση και με βάση συντονισμένη και σταδιακή προσέγγιση. Επιπλέον, την περίοδο 2015–2024 έλαβαν καθεστώς προστασίας στην ΕΕ περίπου 3,9 εκατομμύρια αιτούντες άσυλο, πέραν των δικαιούχων προσωρινής προστασίας. Μόνο το 2024 έλαβαν προστασία περίπου 438 000 αιτούντες άσυλο ⁽⁶⁾.

Ωστόσο, η κατάχρηση των συστημάτων ασύλου των κρατών μελών υπονομεύει την **ικανότητά τους να παρέχουν προστασία και κατάλληλη υποδοχή σε όσους έχουν ανάγκη**, καθώς και να προσφέρουν προγράμματα **ένταξης** σε μετανάστες που έχουν δικαίωμα παραμονής στην Ένωση. Επιπλέον, η εν λόγω κατάχρηση υπονομεύει εξίσου τον χώρο Σένγκεν, διότι οι μη επιτρεπόμενες δευτερογενείς μετακινήσεις υποσκάπτουν την ίδια την ιδέα της ελεύθερης κυκλοφορίας χωρίς εσωτερικά σύνορα. Το σύμφωνο αναθεωρεί το ευρωπαϊκό σύστημα μετανάστευσης και ασύλου, προβλέποντας μεγαλύτερο έλεγχο της παράνομης μετανάστευσης, απλουστεύοντας τους κανόνες και τις διαδικασίες για το άσυλο, ενισχύοντας την ανθεκτικότητα και την ετοιμότητα και θεσπίζοντας μέσα ειδικά για τη διαχείριση πιθανών μελλοντικών κρίσεων.

Η πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, η προστασία των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από πολέμους και διώξεις και η ενθάρρυνση της κινητικότητας ταλέντων είναι προς το αμοιβαίο συμφέρον της ΕΕ και των εταίρων της. Η Ένωση εξακολουθεί να καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να βελτιώσει τα δικά της συστήματα διαχείρισης της μετανάστευσης. Ωστόσο, το κλειδί για την επιτυχία της είναι η **καλή συνεργασία με χώρες-εταίρους εκτός της ΕΕ**. Σε τελευταία ανάλυση, καμία χώρα δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μόνη της τις προκλήσεις αυτού του παγκόσμιου φαινομένου και όλοι οι εταίροι θα πρέπει να συμβάλουν σε μια προσέγγιση που θα αφορά το σύνολο της διαδρομής. Η ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική, αν και θα εξακολουθήσει να βασίζεται σ' ένα σταθερό εσωτερικό πλαίσιο, θα πρέπει, στο μέλλον, να δώσει μεγαλύτερη έμφαση

⁽⁵⁾ [Προσωρινή προστασία για τα άτομα που εγκαταλείπουν την Ουκρανία — Μηνιαίες στατιστικές — Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων — Eurostat](#).

⁽⁶⁾ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2025#international-protection>: οι 3 κυριότερες χώρες καταγωγής είναι η Συρία, το Αφγανιστάν και η Βενεζουέλα.

στη συνεργασία με τις χώρες-εταίρους. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη», θα εντείνει τις προσπάθειές της προς την κατεύθυνση αυτή.

Η Ένωση παραμένει **ελκυστικός προορισμός για τουρίστες, σπουδαστές, ερευνητές και εργαζομένους**, καθώς πάνω από το 90 % των υπηκόων τρίτων χωρών φθάνουν στην ΕΕ με νόμιμο και ελεγχόμενο τρόπο. Το στοιχείο αυτό έχει ενισχύσει τις οικονομίες μας και τις κοινωνίες μας και έχει συμβάλει στη διαμόρφωση του πολιτιστικού μας πλούτου. Το 2024 έφθασαν στην ΕΕ 1,7 εκατομμύρια άτομα με νόμιμο τρόπο για να εργαστούν και να σπουδάσουν ⁽⁷⁾. Η πρόσφατη ψηφιοποίηση των ενωσιακών πολιτικών για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις βελτιώνει την εμπειρία των ταξιδιωτών, καθώς μειώνει τους χρόνους αναμονής και εξορθολογίζει τις διαδικασίες, διατηρώντας παράλληλα τα πλέον υψηλά πρότυπα ασφάλειας.

Η ΕΕ είναι μια ανοικτή και παγκοσμίως συνδεδεμένη ήπειρος, με γηράσκοντα και συρρικνούμενο ενεργό πληθυσμό, η οποία σήμερα αντιμετωπίζει ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σε πολλούς τομείς. Για να συνεχίσει να αναπτύσσεται οικονομικά, για να τονώσει την ανταγωνιστικότητα και για να προωθήσει την ανοικτή στρατηγική αυτονομία, η Ένωση πρέπει να καταστεί **πόλος έλξης και διατήρησης ταλέντων** σε παγκόσμιο επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να άρουν τα σημεία συμφόρησης που επιβραδύνουν τα συστήματά μας, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη διεκπεραίωση των θεωρήσεων και την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων, και να αναβαθμίσουν τη στρατηγική συνεργασία με εταίρους προκειμένου να διευκολυνθεί η πρόσβαση ταλέντων στην Ένωση και τα κράτη μέλη, προωθώντας την άφιξη φοιτητών, ερευνητών και εργαζομένων σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων, καθώς και μεγιστοποιώντας το ανθρώπινο δυναμικό όλων όσων βρίσκονται ήδη εδώ.

Μια πιο μακροπρόθεσμη προοπτική θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τις τρέχουσες **τεχνολογικές εξελίξεις**, οι οποίες δημιουργούν νέες και ακόμη αναξιοποίητες ευκαιρίες για αποτελεσματικότερες και ασφαλέστερες διαδικασίες μετανάστευσης. Σκοπός της παρούσας στρατηγικής είναι να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες της ψηφιοποίησης και της τεχνητής νοημοσύνης (στο εξής: TN) στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου, ώστε τα κράτη μέλη να αποκτήσουν σύγχρονα, ασφαλή και αποτελεσματικά εργαλεία για τη βελτίωση της ποιότητας, της συνέπειας και της ταχύτητας λήψης αποφάσεων, καθώς και για την ενίσχυση της ασφάλειας, με παράλληλη αναβάθμιση των υπηρεσιών προς τους πολίτες.

Η στρατηγική αναπτύχθηκε σύμφωνα με τον κανονισμό για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης ⁽⁸⁾ και βασίζεται στις **εθνικές στρατηγικές** που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη ⁽⁹⁾ δυνάμει του εν λόγω κανονισμού ⁽¹⁰⁾, ενώ συνυπολογίζει τις απόψεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹¹⁾, των κρατών μελών και των διαφόρων ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένης της εμπειρογνωσίας των οργανισμών της ΕΕ. Αποσκοπεί

⁽⁷⁾ [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence permits %E2%80%93 statistics on authorisations to reside and work](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Residence_permits_%E2%80%93_statistics_on_authorisations_to_reside_and_work).

⁽⁸⁾ Άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (ΕΛΙ: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1351/oj>).

⁽⁹⁾ 25 κράτη μέλη έχουν υποβάλει τις εθνικές στρατηγικές τους στην Επιτροπή· η Δανία δεν δεσμεύεται από την υποχρέωση υποβολής εθνικής στρατηγικής, ενώ η Ουγγαρία ενημέρωσε ότι δεν θα υποβάλει εθνική στρατηγική.

⁽¹⁰⁾ Άρθρο 7 του κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης.

⁽¹¹⁾ Ακρόαση της επιτροπής LIBE στις 4 Δεκεμβρίου 2025.

στην υλοποίηση ενός οράματος για μια ευρωπαϊκή πολιτική μετανάστευσης και ασύλου που θα ενισχύει την ενωσιακή συνοχή, θα αναζητά καινοτόμους οδούς για τη μελλοντική πορεία και θα επιβεβαιώνει τον περιφερειακό και παγκόσμιο ρόλο της ΕΕ κατά την επόμενη πενταετία. Οι δράσεις στο πλαίσιο της παρούσας στρατηγικής εδράζονται στον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη και στον απόλυτο σεβασμό των διεθνών μας υποχρεώσεων.

Για να επιτευχθούν οι κύριοι στόχοι της παρούσας στρατηγικής —η πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, η προστασία όσων έχουν ανάγκη και η προσέλκυση ταλέντων στην ΕΕ— η Ένωση θα πρέπει να επιδιώξει τις ακόλουθες πέντε προτεραιότητες:

2. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΑΣ

Την επόμενη πενταετία η Ένωση, αξιοποιώντας τα απτά αποτελέσματα των τελευταίων ετών, θα πρέπει να εστιάσει την προσοχή της στα εξής: να συνεχιστεί η αποτροπή της διακινδύνευσης ανθρώπινων ζώων σε επικίνδυνα ταξίδια· να **διατηρηθεί η μείωση των παράνομων αφίξεων** στην ΕΕ και να αποσυμπιεστούν τα συστήματα ασύλου και μετανάστευσης. Οι στόχοι αυτοί θα επιτευχθούν αν στηριχθεί η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που εισήγαγε το σύμφωνο και αν προαχθεί σε παγκόσμιο επίπεδο ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων των μεταναστών και των προσφύγων.

Οι συνεχιζόμενες προσπάθειες για τον εφοδιασμό της Ένωσης με ένα σύγχρονο, δίκαιο και αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης της μετανάστευσης και ασύλου πρέπει να συνοδεύονται με αποτελεσματική **μεταναστευτική διπλωματία που να προωθεί τα συμφέροντα της Ένωσης και να παραμένει πιστή στις ευρωπαϊκές αξίες**. Πρέπει να βασίζεται στην αρχή ότι η διαχείριση της μετανάστευσης αποτελεί κοινή ευθύνη, στο πλαίσιο της οποίας όλοι οι εμπλεκόμενοι κατά μήκος των μεταναστευτικών οδών μπορούν να διαδραματίσουν κάποιον ρόλο. Κατά την επόμενη πενταετία, η αρχή αυτή θα καθοδηγεί τη δράση της Ένωσης με στόχο την ενίσχυση των υφιστάμενων ολοκληρωμένων εταιρικών σχέσεων και τη δρομολόγηση νέων με βασικές χώρες καταγωγής και διέλευσης μεταναστών καθώς και με τις κύριες χώρες υποδοχής προσφύγων, την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τους εταίρους μας και την προώθηση του ρόλου της ΕΕ ως κομβικού παράγοντα στον παγκόσμιο διάλογο και τις προσπάθειες για τη διαχείριση της μετανάστευσης. Η Ένωση εξακολουθεί να διαμορφώνει τις σχέσεις της με τις τρίτες χώρες όσον αφορά θέματα που σχετίζονται με τη μετανάστευση **προωθώντας τις αρχές και τα συμφέροντά της** και συνεργαζόμενη με αμοιβαία επωφελή τρόπο με τους εταίρους της για τη διαχείριση των μεταναστευτικών πιέσεων, καθώς αποτελεί αμοιβαίο συμφέρον να αντιμετωπίσουμε μαζί αυτή την κοινή πρόκληση.

Η μεταναστευτική διπλωματία θα πρέπει να είναι **σφαιρική**: να συμβάλλει στην καλύτερη πρόληψη και έλεγχο των αντικανονικών αναχωρήσεων, στην εξάρθρωση των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών και στην αντιμετώπιση των γενεσιουργών αιτιών της

μετανάστευσης, να παρέχει προστασία κοντά στον τόπο καταγωγής και να προσφέρει επανεγκατάσταση και άλλες συμπληρωματικές οδούς σε άτομα που χρήζουν προστασίας. Θα πρέπει επίσης να διασφαλίζει την ταχεία και αποτελεσματική επιστροφή και επανεισδοχή των υπηκόων μιας χώρας που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην Ένωση και, από την άλλη πλευρά, να συμβάλλει στην προσέλκυση εργαζομένων, φοιτητών και ερευνητών με δεξιότητες και ταλέντα ικανά να στηρίξουν την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, συμβάλλοντας παράλληλα στην οικονομική ανάπτυξη των χωρών καταγωγής.

Αυτές οι **αρχές αντικατοπτρίζονται ήδη στις εταιρικές σχέσεις** που συνάπτει η ΕΕ με τρίτες χώρες τα τελευταία χρόνια, ιδίως με την Αίγυπτο, την Ιορδανία, τη Μαυριτανία και την Τυνησία. Αποτελούν επίσης αναπόσπαστο μέρος του συμφώνου για τη Μεσόγειο ⁽¹²⁾, το οποίο προωθεί μια προσέγγιση της μετανάστευσης που βασίζεται στην εταιρική σχέση και καλύπτει το σύνολο της διαδρομής, στο πλαίσιο μιας σφαιρικής και ολοκληρωμένης στρατηγικής που ενισχύει τις σχέσεις με τους εταίρους μας της Νότιας Γειτονίας. Η Ένωση θα πρέπει να εξακολουθήσει να προωθεί αυτή την προσέγγιση, καθώς προσφέρει περαιτέρω σταθερότητα και πραγματικές ευκαιρίες και διασφαλίζει τη συνεργασία με στόχο την αποτελεσματική και βασισμένη στα δικαιώματα διακυβέρνηση της μετανάστευσης μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων κατά μήκος των διαφόρων διαδρομών.

Είναι σημαντικό η ΕΕ και τα κράτη μέλη της να επιδιώξουν μια δυναμική μεταναστευτική διπλωματία, ενισχύοντας τη **σύνδεση με άλλες πολιτικές και χρησιμοποιώντας μοχλούς πίεσης και κίνητρα**, σύμφωνα με τις εκκλήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ⁽¹³⁾ κατά τα τελευταία έτη. Η εργαλειοθήκη που έχει στη διάθεσή της η Ένωση περιλαμβάνει την πολιτική θεωρήσεων, μέσω του μηχανισμού του άρθρου 25α του κώδικα θεωρήσεων και του μηχανισμού αναστολής της απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης, καθώς και το εμπόριο, μέσω της πρόσφατα συμφωνηθείσας αναθεώρησης του κανονισμού για το σύστημα γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων, η οποία θα δίνει τη δυνατότητα προσωρινής ανάκλησης εμπορικών προτιμήσεων σε περίπτωση έλλειψης συνεργασίας σε θέματα επανεισδοχής. Η εργαλειοθήκη αυτή θα πρέπει επίσης να επεκταθεί στην εξωτερική χρηματοδότηση, όπως προτείνεται από την Επιτροπή στον κανονισμό «Παγκόσμια Ευρώπη» για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2034. Θα πρέπει επίσης να συνδυάζεται με διμερή εργαλεία, μοχλεύσεις και κίνητρα των κρατών μελών της ΕΕ που θα κινητοποιούνται για τη στήριξη κοινών ενωσιακών δράσεων. Η Επιτροπή και η ύπατη εκπρόσωπος θα διερευνήσουν πιθανά νέα κίνητρα και μοχλούς πίεσης και σε άλλους τομείς πολιτικής, με σκοπό την προώθηση των συμφερόντων της ΕΕ και τη δημιουργία νέων ευκαιριών για διεθνή συνεργασία.

Η Ένωση θα εξακολουθήσει να συμμετέχει ενεργά σε σχετικά πολυμερή φόρουμ με στόχο να οικοδομηθούν αξιόπιστες εταιρικές σχέσεις και να **βελτιωθεί η παγκόσμια διακυβέρνηση της μετανάστευσης**. Η δραστηριοποίησή της αυτή περιλαμβάνει το Διεθνές Φόρουμ Εξέτασης της Μετανάστευσης του Παγκόσμιου Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών για την ασφαλή, εύτακτη και κανονική μετανάστευση το οποίο αναμένεται να διεξαχθεί τον Μάιο του 2026, καθώς και τη συνέχιση της στήριξης για την εφαρμογή του Παγκόσμιου Συμφώνου για τους Πρόσφυγες. Η Ένωση θα συνεργαστεί επίσης με το **Συμβούλιο της Ευρώπης** για την αντιμετώπιση των σημερινών προκλήσεων που οφείλονται στην παράνομη μετανάστευση και την παράνομη διακίνηση

⁽¹²⁾ Κοινή ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Το Σύμφωνο για τη Μεσόγειο — Μία Θάλασσα, ένα Σύμφωνο, ένα Μέλλον» (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025JC0026>).

⁽¹³⁾ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 20ής Μαρτίου 2025, παράγραφος 25, EUCO 1/25.

μεταναστών⁽¹⁴⁾. Η Επιτροπή θα συμβάλει στον εν εξελίξει προβληματισμό του Συμβουλίου της Ευρώπης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας που δρομολογήθηκε κατά την άτυπη υπουργική διάσκεψη της 10ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τον στόχο τόσο της προστασίας των δικαιωμάτων όσο και της κατοχύρωσης της ασφάλειας.

Για να αντιμετωπιστούν οι **γενεσιουργοί αιτίες** της παράνομης μετανάστευσης, η Ένωση και τα κράτη μέλη της θα εξακολουθήσουν να καταβάλλουν προσπάθειες για την καταπολέμηση της παγκόσμιας φτώχειας, την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την ενίσχυση της ειρήνης και της ασφάλειας, κυρίως διατηρώντας τη στήριξή τους προς το σύστημα των Ηνωμένων Εθνών, συμμετέχοντας ενεργά στις τρέχουσες μεταρρυθμίσεις, κατά περίπτωση, και στοχεύοντας στην παροχή της αναγκαίας υποστήριξης για την αντιμετώπιση πρωτοφανών ελλείψεων πόρων, με γνώμονα τα συμφέροντα της ΕΕ.

Προσέγγιση με βάση το σύνολο της διαδρομής και εμβάθυνση της συνεργασίας με τη γειτονία της ΕΕ

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να προωθεί μια **προσέγγιση με βάση το σύνολο της διαδρομής**, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι πολύπλευρες προκλήσεις που θέτουν οι μικτές μεταναστευτικές μετακινήσεις οικονομικών μεταναστών και ατόμων που ζητούν προστασία, και να στηριχθούν οι τρίτες χώρες ώστε να ενισχύσουν τα δικά τους συστήματα μετανάστευσης, διαχείρισης των συνόρων, ασύλου και επιστροφής, και μεταξύ άλλων να αναπτύξουν τις ικανότητές τους να παρέχουν κατάλληλες λύσεις υποδοχής και προστασίας για τους αιτούντες άσυλο και τους πρόσφυγες, εστιάζοντας πρωτίστως σε χώρες κοντά στον τόπο καταγωγής των μεταναστών. Οι δράσεις θα είναι προσαρμοσμένες σε κάθε πλαίσιο και μπορεί να περιλαμβάνουν προσπάθειες για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της εμπορίας ανθρώπων, τη διαχείριση των συνόρων, την καταγραφή, την παροχή προστασίας και την ενίσχυση των συστημάτων παροχής υπηρεσιών που περιλαμβάνουν τις κοινότητες υποδοχής, καθώς και τη διαχείριση νόμιμων οδών και τη διασφάλιση ταχείας, ασφαλούς και αξιοπρεπούς επιστροφής και επανεισδοχής και βιώσιμης επανένταξης.

Η **συνεχής στενή συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς**, όπως η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (ΔΟΜ) και άλλοι σχετικοί διεθνείς κυβερνητικοί οργανισμοί, θα συμβάλει καθοριστικά στη στήριξη της προσέγγισης με βάση το σύνολο της διαδρομής, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αυξημένης διεθνούς δέσμευσης της ΕΕ. Στόχος της Επιτροπής είναι να στηρίξει καινοτόμους τρόπους για την προώθηση ασφαλών χώρων προστασίας των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων πιο κοντά στις χώρες καταγωγής τους, να συμβάλει στην πρόληψη επικίνδυνων ταξιδιών που οδηγούν σε απώλειες ανθρώπινων ζώων κατά μήκος των διαδρομών και να στηρίζει προγράμματα οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης από τρίτες χώρες στις χώρες καταγωγής. Η προσέγγιση με βάση το σύνολο της διαδρομής θα μπορούσε να περιλαμβάνει την πιθανή δημιουργία ή ενίσχυση υφιστάμενων⁽¹⁵⁾ **κέντρων πολλαπλών σκοπών** κατά μήκος των κύριων μεταναστευτικών οδών, σε συμφωνία με την εκάστοτε οικεία τρίτη χώρα και σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς.

⁽¹⁴⁾ [Προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης: Οι υπουργοί του Συμβουλίου της Ευρώπης ζητούν πολιτική δήλωση για τα δικαιώματα — Διαδικτυακή πύλη.](#)

⁽¹⁵⁾ Για παράδειγμα, στο πλαίσιο του προγράμματος για την προστασία της μετανάστευσης, την επιστροφή και την επανένταξη στην Υποσαχάρια Αφρική (https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mprtt-ssa_en?prefLang=el).

Οι υποψήφιοι προς ένταξη στην ΕΕ χώρες και τα δυνάμει υποψήφια μέλη θα πρέπει επίσης να αναλάβουν ρόλο στη διαχείριση της μετανάστευσης. Η θέσπιση αποτελεσματικών συστημάτων διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης και η ευθυγράμμιση των πολιτικών για τη μετανάστευση, τις θεωρήσεις και τη διαχείριση των συνόρων με τις αντίστοιχες ενωσιακές πολιτικές αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη στην Ένωση. Η ΕΕ θα πρέπει ιδίως να διατηρήσει τη στενή συνεργασία της με τους **εταίρους της διεύρυνσης** καθώς και τη στήριξή της προς αυτούς, με βασικό στόχο να βελτιωθεί η διαχείριση των συνόρων, να καταπολεμηθεί η παράνομη διακίνηση μεταναστών και η εμπορία ανθρώπων, να υποστηριχθεί η ευθυγράμμιση με το κεκτημένο της ΕΕ όσον αφορά τις πολιτικές για τη μετανάστευση, το άσυλο και τις θεωρήσεις και να ενισχυθεί η επανεισδοχή και οι επιστροφές. Ο Οργανισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA), ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (Frontex) και η Ευρωπόλ θα εξακολουθήσουν να στηρίζουν τους εταίρους και να συνεργάζονται μαζί τους. Το σχέδιο δράσης της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια έχει ήδη συμβάλει στη σημαντική μείωση των παράνομων διελεύσεων των συνόρων κατά μήκος της οδού των Δυτικών Βαλκανίων, και θα πρέπει να συνεχιστεί η συνεργασία σ' αυτό το πλαίσιο.

Πρόληψη επικίνδυνων ταξιδιών και διάσωση ανθρώπινων ζωών

Η **παράνομη διακίνηση μεταναστών** είναι ένα ειδικό, συχνά διεθνικό, έγκλημα που εκμεταλλεύεται ανθρώπους, θέτοντας σε κίνδυνο τη ζωή και την αξιοπρέπειά τους, προς οικονομικό όφελος των εγκληματικών δικτύων, ή χρησιμοποιείται από κρατικούς φορείς προκειμένου να υπονομευτεί η ασφάλεια της Ένωσης. Υποσκάπτει το ενωσιακό σύστημα διαχείρισης της μετανάστευσης και θέτει υπό αμφισβήτηση την προστασία των εξωτερικών μας συνόρων. Η απόφαση για το ποιος έρχεται στην Ένωση και υπό ποιες συνθήκες πρέπει να λαμβάνεται από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της, και όχι από εγκληματικές οργανώσεις.

Για να εξαρθρωθεί το μοντέλο λειτουργίας των διακινητών και για να προλαμβάνονται οι αντικανονικές αναχωρήσεις και να αποτρέπονται οι απώλειες ανθρώπινων ζωών, η ΕΕ πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές της προκειμένου να ενισχυθούν οι ικανότητες των εταίρων μας όσον αφορά **τον έλεγχο και τη διαχείριση των συνόρων κατά την είσοδο και την έξοδο**, καθώς και να κινητοποιηθούν τα μέσα που διαθέτουν στον τομέα της έρευνας και διάσωσης, με στόχο την ελαχιστοποίηση των περιστατικών και την προστασία των ανθρώπων από σοβαρούς κινδύνους. Όσο νωρίτερα πραγματοποιείται η παρέμβαση κατά μήκος της διαδρομής, τόσο περισσότερες είναι οι πιθανότητες να προληφθούν περιστατικά και θάνατοι. Οι πρόσφατες πρωτοβουλίες της ΕΕ έχουν οδηγήσει στην αποτελεσματικότερη πρόληψη επικίνδυνων ταξιδιών.

Η ΕΕ, για να ανταποκριθεί αποτελεσματικά, πρέπει να στρέψει τις προσπάθειές της και στην ενίσχυση της διεθνούς συνεργασίας, καθιστώντας την **παγκόσμια συμμαχία για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών** ένα άρτιο και μακροπρόθεσμο πλαίσιο συνεργασίας που φέρνει σε επαφή τα ενδιαφερόμενα μέρη με στόχο την πρόληψη της παράνομης διακίνησης μεταναστών, την αντιμετώπισή της και τη δημιουργία ασφαλών εναλλακτικών της παράνομης μετανάστευσης.

Με βάση την πείρα που αντλήθηκε κατά τα δύο πρώτα έτη λειτουργίας της παγκόσμιας συμμαχίας, η 2η διεθνής διάσκεψή της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Δεκεμβρίου 2025, προετοίμασε το έδαφος για τη θέσπιση **διαρθρωμένης συνεργασίας** που θα ανταποκρίνεται στις υψηλότερες φιλοδοξίες της Ένωσης. Οι εταίροι που εξέδωσαν την κοινή δήλωση⁽¹⁶⁾ προσυπέγραψαν ένα σύνολο κοινών αρχών, αναλαμβάνοντας τη δέσμευση και την υποχρέωση να ενισχύσουν τη διεθνή συνεργασία προκειμένου να

(16) https://home-affairs.ec.europa.eu/document/download/54b4208d-d928-4177-aac3-c70c4f6b2745_en?filename=Global%20Alliance%20Joint%20Declaration_final.pdf

αντιμετωπιστεί, συλλογικά και σε παγκόσμιο επίπεδο, η παράνομη διακίνηση μεταναστών στο πλαίσιο μιας προσέγγισης με βάση το σύνολο της διαδρομής και με πνεύμα κοινής ευθύνης. Οι ετήσιες συνεδριάσεις ανώτερων αξιωματούχων θα κατευθύνουν τις εργασίες παρακολούθησης για την υλοποίηση των προτεραιοτήτων και την ενίσχυση της συνοχής και του κοινού σχεδιασμού, ενώ οι υπουργικές διασκέψεις θα εξασφαλίσουν διαρκή πολιτική ηγεσία. Έτσι θα ενταθεί ο συντονισμός και θα αυξηθεί ο αντίκτυπος διαφόρων περιφερειακών και θεματικών πρωτοβουλιών (π.χ. οι διαδικασίες της Βουδαπέστης, του Χαρτούμ, της Νιαμεί, της Πράγας και του Ραμπάτ, το πρόγραμμα Eurofront και το πρόγραμμα El Pacto με τη Λατινική Αμερική και την Καραϊβική), καθώς και της G7 και των εργασιών του Γραφείου των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC) και του Συμβουλίου της Ευρώπης, με στόχο τον περαιτέρω εξορθολογισμό των δράσεων και την προώθηση συνεργειών.

Τα δίκτυα παράνομης διακίνησης εκμεταλλεύονται ψηφιακές πλατφόρμες, κρυπτοστοιχεία και άλλες τεχνολογίες για να προωθήσουν τις παράνομες δραστηριότητές τους, να τροφοδοτήσουν το επιχειρησιακό σκέλος τους και να αποκρύψουν παράνομα κέρδη. Μία από τις προτεραιότητες της παγκόσμιας συμμαχίας θα είναι η καταπολέμηση της «ψηφιακής παράνομης διακίνησης», μέσα από την ενίσχυση της συνεργασίας με τις ψηφιακές πλατφόρμες και τους παρόχους τεχνολογίας. Ταυτόχρονα, πρέπει να αξιοποιήσουμε την τεχνολογία προς όφελός μας, εφοδιάζοντας τις αρχές επιβολής του νόμου με νέα εργαλεία και τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων αναλυτικών ικανοτήτων που βασίζονται στην ΤΝ, για την επεξεργασία και τη διασύνδεση τεράστιων συνόλων δεδομένων, ώστε οι αρχές επιβολής του νόμου να βρίσκονται πάντα ένα βήμα μπροστά από τους διακινητές. Για τον σκοπό αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία ενισχύθηκε πρόσφατα με το Κέντρο κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών⁽¹⁷⁾, θα βελτιώσει την επιχειρησιακή της δραστηριότητα όσον αφορά την καταπολέμηση του διαδικτυακού αποτυπώματος των διακινητών μεταναστών. Η Επιτροπή θα εμβαθύνει επίσης τη στρατηγική εταιρική σχέση της με το Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον Έλεγχο των Ναρκωτικών και την Πρόληψη του Εγκλήματος (UNODC), με στόχο να αντιμετωπιστεί η διαδικτυακή διάσταση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και να διακοπουν οι παράνομες χρηματοοικονομικές ροές μέσω της παρακολούθησης της διαδρομής του χρήματος. Ο στόχος αυτός απαιτεί τη χρήση χρηματοοικονομικών πληροφοριών και την ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών για τον εντοπισμό των εγκληματιών σε κάθε επίπεδο. Επιπλέον, η προηγμένη ψηφιακή ταυτοποίηση και οι υπηρεσίες εμπιστοσύνης μπορούν να διευκολύνουν την εφαρμογή νέων μέτρων για την καταπολέμηση της απάτης και της υποκλοπής ταυτότητας, καθώς και για τη στήριξη της ψηφιοποίησης και της αυτοματοποίησης του ελέγχου των συνόρων.

Η χρήση **εμπορικών μέσων μεταφοράς**, κυρίως αεροπορικών, αποτελεί πλέον καθιερωμένο τρόπο λειτουργίας των δικτύων παράνομης διακίνησης μεταναστών, τα οποία μεταφέρουν μετανάστες σε τρίτες χώρες που βρίσκονται σε εγγύτητα ή συνορεύουν με την ΕΕ, από τις οποίες οι μετανάστες στη συνέχεια επιχειρούν να εισέλθουν παράνομα σε ενωσιακό έδαφος. Η ΕΕ, αξιοποιώντας τα θετικά αποτελέσματα της εργαλειοθήκης⁽¹⁸⁾ για την αντιμετώπιση αυτών των δραστηριοτήτων, θα συνεργαστεί με βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς σχετικά με τη συνέχεια που θα δοθεί στο έγγραφο εργασίας⁽¹⁹⁾ του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), προκειμένου να διαμορφωθούν κοινές προσεγγίσεις και να διερευνηθούν κοινές δράσεις που θα

⁽¹⁷⁾ [IP_25_2229_EL.pdf](#).

⁽¹⁸⁾ Εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση της χρήσης εμπορικών μέσων μεταφοράς με στόχο τη διευκόλυνση της αντικανονικής μετανάστευσης προς την ΕΕ (https://home-affairs.ec.europa.eu/toolbox-addressing-use-commercial-means-transport-facilitate-irregular-migration-eu_en?prefLang=el).

⁽¹⁹⁾ https://www.icao.int/sites/default/files/Meetings/a42/Documents/WP/wp_449_en.pdf.

μπορούσαν να υιοθετηθούν από βασικές χώρες-εταίρους και ενδιαφερόμενα μέρη του τομέα των αερομεταφορών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο του ΔΟΠΑ.

Στο πλαίσιο των προσπαθειών να εφοδιαστούν οι χώρες κατά μήκος των μεταναστευτικών οδών με τα απαραίτητα εργαλεία για τη διαχείριση της μετανάστευσης και την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, η ΕΕ θα στηρίξει τους εταίρους να αναπτύξουν τις αναγκαίες ικανότητες για την **ενίσχυση της αντίδρασης των δικαστικών αρχών και των αρχών επιβολής του νόμου**, καθώς και για τη δημιουργία ισχυρών διαύλων συνεργασίας, μεταξύ άλλων μέσω κοινών ομάδων έρευνας. Σκοπός των προσπαθειών αυτών θα είναι να διασφαλιστεί αποτελεσματικότερος εντοπισμός, διερεύνηση και δίωξη των δικτύων παράνομης διακίνησης. Τέλος, η εξέλιξη αυτή αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα περισσότερες επιτυχείς διώξεις και ουσιαστικές κυρώσεις, καθιστώντας την παράνομη διακίνηση μεταναστών πιο επικίνδυνη, πιο περίπλοκη και λιγότερο επικερδή εγκληματική δραστηριότητα. Η ΕΕ θα πρέπει να μπορεί να βασίζεται σ' ένα δίκτυο εταίρων που συμμετέχουν ενεργά στην καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών κατά μήκος των διαδρομών, ώστε να λαμβάνει σε πραγματικό χρόνο πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με τις μεταναστευτικές ροές, βοηθώντας τις χώρες κατά μήκος των διαδρομών να είναι προετοιμασμένες. Η Επιτροπή, σε συντονισμό με τα κράτη μέλη, θα συνεργαστεί με την Ιντερπόλ, την Ευρωπόλ, την Eurojust, τον Frontex και βασικούς διεθνείς οργανισμούς, με την υποστήριξη του ευρωπαϊκού δικτύου αξιωματικών-συνδέσμων μετανάστευσης.

Μια σοβαρή πρόκληση που θέτει η παράνομη διακίνηση μεταναστών είναι ότι οι εγκληματίες που οργανώνουν και διεξάγουν τις εν λόγω δραστηριότητες συχνά διαμένουν εκτός της ΕΕ και, ως εκ τούτου, βρίσκονται εκτός της δικαιοδοσίας των κρατών μελών. Παράλληλα με την πρόταση που εξετάζεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ενίσχυση του νομικού πλαισίου της ΕΕ για την πρόληψη της υποβοήθησης της παράνομης μετανάστευσης⁽²⁰⁾, η ΕΕ αναπτύσσει, σε πλήρη συμπληρωματικότητα με μέτρα ποινικής δικαιοσύνης, ένα **νέο καθεστώς κυρώσεων** κατά των διακινητών μεταναστών και των εμπόρων ανθρώπων, ιδίως των ηγετικών στελεχών εγκληματικών δικτύων, με στόχο τη δέσμευση των περιουσιακών τους στοιχείων, την αποκοπή τους από τα κέρδη και τον περιορισμό της ικανότητάς τους να εισέρχονται στην ΕΕ.

Οι **στρατηγικές και ολοκληρωμένες εταιρικές σχέσεις** της ΕΕ με την Αίγυπτο, την Ιορδανία και την Τυνησία και η εταιρική σχέση για τη μετανάστευση με τη Μαυριτανία, καθώς και η αυξημένη συνεργασία με βασικούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων του Λιβάνου, του Μαρόκου, της Σενεγάλης και της Τουρκίας, έχουν συμβάλει στη σημαντική μείωση των παράνομων διελεύσεων που παρατηρούνται στις οδούς της Ανατολικής και Κεντρικής Μεσογείου και του Ατλαντικού⁽²¹⁾. Η Επιτροπή αναπτύσσει επίσης τη στήριξη της προς τη Λιβύη όσον αφορά την ικανότητα έρευνας και διάσωσης και τις δράσεις που σχετίζονται με την προστασία και τις επιστροφές και εκκενώσεις για ανθρωπιστικούς λόγους, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο και στο πλαίσιο του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, θα εξακολουθήσει να συνεργάζεται με τρίτες χώρες για την ενίσχυση των προσπαθειών έρευνας και διάσωσης, την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών και της

⁽²⁰⁾ Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση ελάχιστων κανόνων για την πρόληψη και την καταπολέμηση της υποβοήθησης της παράνομης εισόδου, διέλευσης και διαμονής στην Ένωση και για την αντικατάσταση της οδηγίας 2002/90/EK του Συμβουλίου και της απόφασης-πλασίου 2002/946/ΔΕΥ του Συμβουλίου ([EUR-Lex - 52023PC0755 - EL - EUR-Lex](#)).

⁽²¹⁾ Ετήσια έκθεση για το άσυλο και τη μετανάστευση (2025), με βάση τα στοιχεία του Frontex. Από την 1η Ιουλίου 2024 έως τις 30 Ιουνίου 2025, οι αφίξεις κατά μήκος της διαδρομής της Κεντρικής Μεσογείου, της διαδρομής του Ατλαντικού και της διαδρομής της Ανατολικής Μεσογείου μειώθηκαν κατά 40 %, 25 % και 11 % αντίστοιχα σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο αναφοράς.

εμπορίας ανθρώπων, την προστασία των εκτοπισθέντων και τη βελτίωση της συνεργασίας σε θέματα επιστροφής και επανεισδοχής από την ΕΕ και από άλλες τρίτες χώρες, διασφαλίζοντας τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και των διεθνών υποχρεώσεων.

Ο αυξανόμενος αριθμός μεταναστών που διακινούνται παράνομα από τη Γαλλία στο Ηνωμένο Βασίλειο μέσω **Μάγγης** απαιτεί δυναμική αντίδραση για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης και την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, ενώ παράλληλα θα πρέπει να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για την πρόληψη περαιτέρω απωλειών ανθρώπινων ζωών στη θάλασσα. Σε συνέχεια της κοινής δήλωσης που εκδόθηκε στη σύνοδο κορυφής των ηγετών ΕΕ – Ηνωμένου Βασιλείου τον Μάιο του 2025, και στο πλαίσιο της παγκόσμιας συμμαχίας για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης μεταναστών, η ΕΕ εντείνει τη συνεργασία με το Ηνωμένο Βασίλειο. Με βάση τα στοιχεία αυτά, το πιλοτικό σχέδιο που συμφωνήθηκε από τη Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, με την υποστήριξη της Επιτροπής, είναι χρήσιμο για την αποτροπή αυτών των επικίνδυνων ταξιδιών και την αντιμετώπιση της δύσκολης κατάστασης που έχει διαμορφωθεί στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ.

Στήριξη των χωρών-εταίρων για την ενίσχυση των συστημάτων τους ασύλου και προστασίας

Στα τέλη Ιουνίου του 2025, περισσότεροι από 117 εκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως **εκτοπίστηκαν διά της βίας** ⁽²²⁾. Ο αριθμός αυτός έχει σχεδόν διπλασιαστεί την τελευταία δεκαετία, αντικατοπτρίζοντας σχεδόν ετήσιες αυξήσεις επί μία δεκαετία. Τα δύο τρίτα των εκτοπισθέντων διαμένουν σε γειτονικές περιοχές, φιλοξενούμενοι συχνά σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος. Η παραμονή σε περιοχή όπου παρέχεται αποτελεσματική προστασία ωφελεί τους εκτοπισθέντες και τους πρόσφυγες, καθώς μειώνει τους κινδύνους των επικίνδυνων ταξιδιών και τον ανθρώπινο πόνο που συνεπάγονται και βοηθά τα κράτη να διαχειριστούν τις προκλήσεις της μετανάστευσης σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις.

Με βάση τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη (NDICI-Global Europe), η Επιτροπή θα συνεχίσει να στηρίζει προγράμματα για την ενίσχυση των εθνικών συστημάτων ασύλου, των πλαισίων υποδοχής και προστασίας, και της διαχείρισης της μετανάστευσης σε τρίτες χώρες. Θα παρέχεται στήριξη για την υλοποίηση νομικών και θεσμικών μεταρρυθμίσεων και την ανάπτυξη ικανοτήτων όσον αφορά τα συστήματα προσδιορισμού, καταγραφής και τεκμηρίωσης του καθεστώτος του πρόσφυγα σε διάφορες χώρες-εταίρους. Οι εργασίες αυτές θα συνδεθούν περαιτέρω με περιφερειακούς διαλόγους και εταιρικές σχέσεις με βασικές χώρες καταγωγής και διέλευσης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να παρέχει υπηρεσίες προστασίας και βιώσιμες λύσεις σε άτομα που έχουν εκτοπισθεί διά της βίας.

Πρόωθηση οδών προστασίας

Το άνοιγμα νόμιμων οδών για την προστασία εκείνων που τη χρειάζονται αποτελεί απτή απόδειξη ότι η ΕΕ αναλαμβάνει τις ευθύνες της σε παγκόσμιο επίπεδο. Ταυτόχρονα, οι νόμιμες οδοί εξυπηρετούν τον στόχο της διαχείρισης των αφίξεων με εύτακτο και ασφαλή τρόπο, αφήνοντας εκτός πλαισίου τους διακινητές και τα επικίνδυνα ταξίδια. Αποτελεί επίσης στρατηγικό εργαλείο που μπορεί να ενισχύσει τη συνεργασία της ΕΕ με τις χώρες-εταίρους, στο πλαίσιο μιας ολιστικής και σφαιρικής προσέγγισης με βάση το σύνολο της διαδρομής όσον αφορά τη διαχείριση της μετανάστευσης. Οι οδοί αυτές αμβλύνουν την

⁽²²⁾ UNHCR — Τράπεζα δεδομένων για τους πρόσφυγες — Βασικοί δείκτες (<https://www.unhcr.org/refugee-statistics>).

πίεση που ασκείται στους εν λόγω εταίρους, καθώς αυξάνουν την ικανότητά τους να βελτιώνουν τις συνθήκες υποδοχής και διεθνούς προστασίας και συμπληρώνουν τις πολιτικές μας που αποσκοπούν στην πρόληψη επικίνδυνων περαιτέρω μετακινήσεων από τις χώρες καταγωγής. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ενσωματωθούν στο ευρύτερο πλαίσιο συνεργασίας με τις χώρες-εταίρους. Επομένως, η ΕΕ θα πρέπει να εντείνει τις φιλοδοξίες της όσον αφορά **την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους**, ως αναπόσπαστο μέρος της εργαλειοθήκης της για τη μεταναστευτική διπλωματία.

Οι υπερβολικά επιβαρυνόμενες ικανότητες των εθνικών συστημάτων υποδοχής καθώς και άλλοι σημαντικοί πολιτικοί και οικονομικοί παράγοντες έχουν οδηγήσει σε μείωση των θέσεων που μπορούν να προσφέρουν τα κράτη μέλη της ΕΕ για την περίοδο 2026-2027 στο σχέδιο της Ένωσης για την επανεγκατάσταση και την εισδοχή για ανθρωπιστικούς λόγους ⁽²³⁾. Ωστόσο, η αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης με την εφαρμογή του συμφώνου αναμένεται να δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για πιο **φιλόδοξα σχέδια επανεγκατάστασης και εισδοχής για ανθρωπιστικούς λόγους** κατά τα επόμενα έτη.

Στήριξη των επιστροφών από τρίτες χώρες

Από το 2016, η ΕΕ έχει αυξήσει σημαντικά τη στήριξή της σε **βιώσιμες οικειοθελείς επιστροφές από τις χώρες διέλευσης** στις χώρες καταγωγής των μεταναστών. Η στήριξη αυτή βοήθησε τις τρίτες χώρες να αποσυμπιέσουν τα συστήματά τους και να μειώσουν τον αριθμό των παράνομων αφίξεων στην ΕΕ. Αποτέλεσε επίσης μια ευκαιρία για τους μετανάστες που έχουν εγκλωβιστεί χωρίς προοπτική προστασίας και χωρίς τρόπο επιστροφής με ίδια μέσα, προφυλάσσοντάς τους από την κακοποίηση των διακινητών. Η χρηματοδότηση που παρέχεται από τον μηχανισμό NDICI-Global Europe στο πλαίσιο του τρέχοντος πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου ανέρχεται μέχρι στιγμής (2021-2025) σε πάνω από 1 δισ. EUR και προορίζεται για τη στήριξη των επιστροφών από τρίτες χώρες και της επανένταξης, καθώς και για τον ενστερνισμό και την ανάπτυξη ικανοτήτων από τις τρίτες χώρες όσον αφορά τη διαχείριση της επανένταξης μέσω εθνικών μηχανισμών παραπομπής, στη Βόρεια Αφρική, την Υποσαχάρια Αφρική και την Ασία. Ένα από τα βασικά προγράμματα για τη στήριξη της επιστροφής και της επανένταξης υπηκόων τρίτων χωρών είναι το πρόγραμμα για την προστασία, την επιστροφή και την επανένταξη των μεταναστών (MPRR). Το πρόγραμμα αυτό συμβάλλει στην προστασία των ευάλωτων και εγκλωβισμένων μεταναστών, μεταξύ άλλων μέσω της υποβοηθούμενης οικειοθελούς επιστροφής από τη Βόρεια Αφρική και το Σαχέλ, και στη βιώσιμη επανένταξή τους στην Υποσαχάρια Αφρική. Από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Νοέμβριο του 2025 το πρόγραμμα έχει στηρίξει την επιστροφή περισσότερων από 127 500 ατόμων και την επανένταξη περισσότερων από 106 600 ατόμων. Μέχρι στιγμής, στο πλαίσιο του τρέχοντος μηχανισμού NDICI-Global Europe, το MPRR τόσο στη Βόρεια Αφρική όσο και στην Υποσαχάρια Αφρική έχει λάβει πάνω από 650 εκατ. EUR, από το συνολικό ποσό του 1 δισ. EUR που έχει διατεθεί για την επιστροφή και την επανένταξη στο πλαίσιο του μηχανισμού μεταξύ 2021 και 2025 ⁽²⁴⁾. Η στήριξη των οικειοθελών επιστροφών προς την Υποσαχάρια Αφρική και άλλες βασικές χώρες καταγωγής καθώς και οι προσπάθειες για

⁽²³⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2025/702 του Συμβουλίου, της 17ης Μαρτίου 2025, με την οποία εξουσιοδοτείται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συμμετάσχει, εξ ονόματος της Ένωσης, στις διαπραγματεύσεις για διεθνή πράξη για τη σύσταση Διεθνούς Επιτροπής Αποζημιώσεων για την Ουκρανία (ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2025/702/oj>).

⁽²⁴⁾ Πρόγραμμα για την προστασία, την επιστροφή και την επανένταξη των μεταναστών στην υποσαχάρια Αφρική — Διεθνείς εταιρικές σχέσεις (https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/programming/projects/migrant-protection-return-and-reintegration-programme-sub-saharan-africa-mpr-r-ssa_en?prefLang=el).

την ανάπτυξη εθνικών συστημάτων επανένταξης θα εξακολουθήσουν να αποτελούν σημαντικές συνιστώσες της μεταναστευτικής διπλωματίας της ΕΕ.

Η Επιτροπή θα **προωθήσει περαιτέρω την υποβοηθούμενη οικειοθελή επιστροφή και επανένταξη από τρίτες χώρες** στο πλαίσιο της στρατηγικής συνεργασίας της με τρίτες χώρες, από κοινού με τα κράτη μέλη και τις οικείες τρίτες χώρες και με την υποστήριξη τόσο του προγράμματος του Frontex για επανένταξη στην ΕΕ όσο και διεθνών φορέων όπως ο ΔΟΜ. Οι δράσεις για την ενίσχυση των οικειοθελών επιστροφών από τρίτες χώρες συμβαδίζουν με τις προσπάθειες για την ενίσχυση της επιστροφής και της επανεισδοχής των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στην ΕΕ (βλ. ενότητα 5).

3. ΑΡΡΑΓΗ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΕΛΕΓΧΟ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Η διατήρηση της **ακεραιότητας των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης και του χώρου Σένγκεν** ως χώρου χωρίς ελέγχους στα εσωτερικά σύνορα αποτελεί βασικό στοιχείο μιας ολοκληρωμένης και σφαιρικής προσέγγισης στη διαχείριση της μετανάστευσης.

Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, η Ένωση πρέπει να διατηρήσει αρραγή εξωτερικά σύνορα, ικανά να εγγυώνται την ασφάλεια και την τάξη και να διασφαλίζουν τον **αποτελεσματικό έλεγχο των προσώπων που εισέρχονται** ⁽²⁵⁾ και παραμένουν νόμιμα στην Ένωση, αποτρέποντας παράλληλα τις παράνομες εισόδους και διαμονές. Σε συνδυασμό με το ισχυρό νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε με το σύμφωνο και αποτρέπει τις καταχρήσεις και τις μη επιτρεπόμενες δευτερογενείς μετακινήσεις εντός της ΕΕ, η αποτελεσματική προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ αναμένεται επίσης να βελτιώσει την κατάσταση στα εσωτερικά σύνορα της ΕΕ, να διευκολύνει τη λειτουργία του χώρου Σένγκεν και να ενισχύσει την αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των κρατών μελών.

Ταυτόχρονα, αναδύονται συνεχώς νέες προκλήσεις στα σύνορα, οι οποίες επηρεάζουν την ασφάλεια και την εδαφική ακεραιότητα της Ένωσης και των κρατών μελών της. Από το 2021 οι υβριδικές απειλές που συνδέονται με την **εργαλειοποίηση των μεταναστών και της μετανάστευσης** από τη Ρωσία και τη Λευκορωσία έχουν ενταθεί περαιτέρω στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Η Ένωση δεν μπορεί να επιτρέψει σε εχθρικούς παράγοντες να καταχρώνται τις αξίες και τις αρχές της, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος ασύλου, και να υπονομεύουν τις δημοκρατίες της. Το 2024 η Επιτροπή, στο πλαίσιο της αντίδρασής της, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών επαφών και του νομοθετικού έργου, εξέδωσε ανακοίνωση ⁽²⁶⁾ για τη στήριξη των κρατών μελών της ΕΕ στην αντιμετώπιση υβριδικών απειλών από τη χρήση της μετανάστευσης ως όπλου και για την ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ, και παρείχε χρηματοδότηση για τη βελτίωση των ικανοτήτων επιτήρησης των συνόρων τους. Κατά την επόμενη πενταετία, η Ένωση πρέπει να παραμείνει σε απόλυτη ετοιμότητα ώστε να αντιμετωπίσει αναδυόμενες προκλήσεις ή απειλές.

Η Ένωση σχεδιάζει να αναπτύξει περαιτέρω μια άρτια και αποτελεσματική **ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων (EIBM)**, παρουσιάζοντας τη δεύτερη στρατηγική EIBM το 2028, η οποία θα υποστηρίζεται από προηγμένες τεχνολογίες και υποδομές πληροφοριών και θα έχει ως επιχειρησιακό βραχίονα τον Frontex και τον eu-LISA. Η αναθεώρηση του κανονισμού Frontex, η οποία έχει προγραμματιστεί για το 2026,

⁽²⁵⁾ Ο βασικός κανόνας, ο οποίος ορίζεται στον κώδικα συνόρων του Σένγκεν (άρθρο 5 παράγραφος 3), παραμένει ότι η διέλευση των εξωτερικών συνόρων θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο στα συνοριακά σημεία διέλευσης, διαφορετικά υπάρχει κίνδυνος επιβολής κυρώσεων.

⁽²⁶⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών από τη χρήση της μετανάστευσης ως όπλου και για την ενίσχυση της ασφάλειας στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024DC0570>).

θα διερευνήσει τρόπους για την περαιτέρω ισχυροποίηση της εντολής του Οργανισμού στον τομέα της προστασίας των συνόρων και την ενίσχυση του μόνιμου σώματός του, επιτρέποντάς του να επεκτείνει την παρουσία του και αυξάνοντας την επιχειρησιακή του στήριξη προς τα κράτη μέλη και τις τρίτες χώρες.

Αποτελεσματικότερος έλεγχος της πρόσβασης στο έδαφος της ΕΕ και στον χώρο Σένγκεν

Με τη σταδιακή εφαρμογή του **Συστήματος Εισόδου/Εξόδου (ΣΕΕ)** που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2025, η ΕΕ θέτει σε λειτουργία το πλέον προηγμένο ψηφιακό σύστημα διαχείρισης των συνόρων στον κόσμο. Το ΣΕΕ μετασχηματίζει τον έλεγχο των συνόρων βελτιώνοντας, αφενός, την ικανότητα παρακολούθησης των εισόδων και των εξόδων από την ΕΕ, καθώς και των προσώπων που υπερβαίνουν την επιτρεπόμενη περίοδο παραμονής, και, αφετέρου, τη ροή πληροφοριών μεταξύ συστημάτων και αρχών, διασφαλίζοντας μια πιο αποδοτική και αποτελεσματική απάντηση στις εξελισσόμενες προκλήσεις στον τομέα της μετανάστευσης και της ασφάλειας.

Ως επόμενο βήμα, η Ένωση επικεντρώνεται στη δρομολόγηση της νέας βάσης δεδομένων για τη διαχείριση της μετανάστευσης (Eurodac) έως τα μέσα του 2026, καθώς και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών και Αδειοδότησης Ταξιδιού (ETIAS) έως το τέλος του 2026. Η πλήρης ανάπτυξη της **διαλειτουργικότητας** όλων των συστημάτων, συμπεριλαμβανομένου του Συστήματος Πληροφοριών για τις Θεωρήσεις (VIS), έχει προγραμματιστεί για τα επόμενα έτη.

Για την υλοποίηση αυτού του ψηφιακού μετασχηματισμού, ο **eu-LISA**, ο Οργανισμός της ΕΕ για τη Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας, θα διατηρήσει κομβικό ρόλο. Η πρόταση για το ΠΔΠ προβλέπει σημαντική αύξηση των πόρων του, ώστε να δοθούν στον Οργανισμό τα αναγκαία μέσα για να αναπτύξει και να θέσει σε λειτουργία όλες τις συνιστώσες των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.

Επιπλέον, από τα μέσα του 2026, τα κράτη μέλη θα αρχίσουν, στο πλαίσιο της εφαρμογής του συμφώνου, τον **έλεγχο διαλογής των υπηκόων τρίτων χωρών που φθάνουν στην ΕΕ χωρίς να πληρούν τις προϋποθέσεις εισόδου** στον χώρο Σένγκεν. Με τον τρόπο αυτό, θα διασφαλιστεί ότι τα άτομα που φθάνουν παράνομα στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ υποβάλλονται σε ελέγχους ταυτότητας, ασφάλειας, υγείας και ευαλωτότητας και κατευθύνονται προς την κατάλληλη διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό, στα μέσα του 2026 η σημαντική αναμόρφωση του **Eurodac**, της κεντρικής βάσης βιομετρικών δεδομένων της ΕΕ, θα παράσχει στις αρχές ένα πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης της μετανάστευσης με στόχο την ολοκληρωμένη και ψηφιακή εποπτεία, διαχείριση και έλεγχο του ασύλου και της μετανάστευσης στην ΕΕ. Οι **νέες υποχρεωτικές διαδικασίες ασύλου και επιστροφής στα σύνορα** θα αυστηροποιήσουν τον έλεγχο στα σύνορά μας, ενισχύοντας την ικανότητά μας να αποτρέπουμε τις παράνομες εισόδους και καθιστώντας αποτελεσματικότερα τα συστήματά μας ασύλου και επιστροφής. Οι αιτούντες που έχουν ελάχιστες πιθανότητες να λάβουν προστασία στην ΕΕ ή έχει διαπιστωθεί ότι συνιστούν κίνδυνο για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ ή παραπλανούν τις αρχές δεν θα επιτρέπεται να εισέλθουν στην Ένωση και οι περιπτώσεις τους θα εξετάζονται στα σύνορα με συνοπτικές διαδικασίες. Εθνικοί ανεξάρτητοι μηχανισμοί παρακολούθησης θα μεριμνούν για τον σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων του παιδιού, κατά τη διάρκεια του ελέγχου διαλογής και της διαδικασίας ασύλου στα σύνορα.

Αξιοποίηση της τεχνολογίας για τη διαχείριση και την προστασία των συνόρων της Ένωσης

Κατά την επόμενη πενταετία, η Ένωση θα συνεχίσει να αναπτύσσει τις **ικανότητές της βάσει πληροφοριών** με στόχο την προστασία των εξωτερικών συνόρων της και τη διασφάλιση ολοκληρωμένης επίγνωσης της κατάστασης και κατάλληλης ικανότητας

αντίδρασης. Για τον σκοπό αυτό, το EUROSUR παρέχει ήδη υπερσύγχρονη επιτήρηση και βελτιώνει την ικανότητα της Ένωσης να παρακολουθεί και να ελέγχει τα κοινά εξωτερικά σύνορα Σένγκεν μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών σε σχεδόν πραγματικό χρόνο σχετικά με την παράνομη μετανάστευση και το διασυνοριακό έγκλημα. Οι περαιτέρω βελτιώσεις στη λειτουργία του EUROSUR καθώς και η χρήση σύγχρονων τεχνολογιών στην επιτήρηση των συνόρων, συμπεριλαμβανομένης της τακτικής χρήσης δρόνων και των ικανοτήτων αναχαίτισης δρόνων, θα είναι καίριας σημασίας. Η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο ο Frontex θα μπορούσε να στηρίξει τα κράτη μέλη στην αγορά του εν λόγω εξοπλισμού και να παράσχει την αναγκαία κατάρτιση. Επιπλέον, το κοινό περιβάλλον ανταλλαγής πληροφοριών (CISE), το οποίο καθιστά δυνατή τη διαρθρωμένη και ασφαλή ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των ναυτιλιακών αρχών της ΕΕ, θα εξακολουθήσει να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τις θαλάσσιες δραστηριότητες και στη στήριξη της αντίδρασης που επιφυλάσσεται στην παράνομη μετανάστευση.

Νέες πρωτοβουλίες θα προωθήσουν περαιτέρω την **ψηφιοποίηση της διαχείρισης των συνόρων της ΕΕ** και θα διευκολύνουν την είσοδο καλόπιστων ταξιδιωτών. Η ψηφιοποίηση των διαδικασιών θεώρησης, η οποία συμφωνήθηκε τον Ιούνιο του 2023 και πρόκειται να ολοκληρωθεί έως το 2030, θα διευκολύνει τους ταξιδιώτες να υποβάλουν αίτηση θεώρησης Σένγκεν και τις εθνικές αρχές να διεκπεραιώνουν τις αιτήσεις ταχύτερα. Ταυτόχρονα, η προτεινόμενη ψηφιοποίηση των ταξιδιωτικών εγγράφων⁽²⁷⁾, μόλις εγκριθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο και αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, το πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας της ΕΕ, θα επιβεβαιώσει περαιτέρω την πρωτοκαθεδρία της ΕΕ παγκοσμίως όσον αφορά την ασφαλή, αποτελεσματική και φιλική προς τους ταξιδιώτες διαχείριση των συνόρων. Η Επιτροπή θα προτείνει επίσης επικαιροποιημένους ενωσιακούς κανόνες σχετικά με τις άδειες διαμονής ενιαίου τύπου για τους υπηκόους τρίτων χωρών, ώστε να αντιμετωπιστούν τα κενά ασφάλειας και άλλες προκλήσεις⁽²⁸⁾.

Θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην ανάπτυξη **νέων τεχνολογιών**, συμπεριλαμβανομένων αξιόπιστων και ανθρωποκεντρικών εργαλείων τεχνητής νοημοσύνης, τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο, για την πρόβλεψη των εξελίξεων και την ενίσχυση της ετοιμότητας και της ανθεκτικότητας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν μοντέλα που βοηθούν στον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων ή σκαφών που εμφανίζουν παρατυπίες για τις οποίες απαιτούνται περαιτέρω επαληθεύσεις ή έρευνες (όπως σε σχέση με κινδύνους ή παράτυπες δραστηριότητες). Με τον τρόπο αυτό, θα υποστηριχθούν οι δραστηριότητες για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης ή οι επιχειρήσεις έρευνας και διάσωσης· θα βελτιωθεί η αναγνώριση αντικειμένων όπως οχήματα ή σκάφη· θα είναι εφικτή η ταχεία ανάλυση μεγάλων και ετερογενών δεδομένων και η διενέργεια βιομετρικής αναγνώρισης που χρησιμοποιείται για ασφαλείς και αξιόπιστους ελέγχους και για τη διευκόλυνση των

⁽²⁷⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη δημιουργία εφαρμογής για την ηλεκτρονική υποβολή ταξιδιωτικών δεδομένων (ενωσιακή ψηφιακή εφαρμογή ταξιδιών) και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2016/399 και (ΕΕ) 2018/1726 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2252/2004 του Συμβουλίου όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών ταξιδιωτικών διαπιστευτηρίων (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52024PC0670>).

⁽²⁸⁾ Στις προκλήσεις που επηρεάζουν τα κράτη μέλη περιλαμβάνονται οι αιφνίδιες αυξήσεις των μεταναστευτικών ροών (που συνεπάγονται την ανάγκη έκδοσης μεγάλου αριθμού καρτών σε σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς και υψηλό κόστος), οι διακυμάνσεις στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού για την παραγωγή των κενών καρτών και οι ελλείψεις ορισμένων κατασκευαστικών στοιχείων που απαιτούνται για την παραγωγή. Οι προκλήσεις αυτές εντάθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και μετά την ολομέτωπη εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία.

ταξιδιών, καθώς και για την καταπολέμηση της υποκλοπής ταυτότητας. Πολλά από τα εργαλεία αυτά αναπτύσσονται και θα συνεχίσουν να αναπτύσσονται με την υποστήριξη των προγραμμάτων έρευνας και ανάπτυξης της Επιτροπής ⁽²⁹⁾ και με την επιδίωξη της αξιοποίησης ευρωπαϊκών λύσεων.

Η Επιτροπή θα **αξιοποιήσει την TN** για την ανάλυση δεδομένων και τον εντοπισμό τάσεων στα εξωτερικά σύνορα, κάτι που θα βοηθήσει τις αρχές να ανταλλάσσουν πληροφορίες μέσω πιο προηγμένων εργαλείων και να προβλέπουν και να ανταποκρίνονται στις εξελίξεις και τους κινδύνους, σύμφωνα με την πράξη της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη ⁽³⁰⁾. Από κοινού με τον Frontex, τον eu-LISA και τα κράτη μέλη, η Επιτροπή θα αναπτύξει, θα δοκιμάσει και, κατά περίπτωση, θα στηρίξει την ανάπτυξη εργαλείων υποστηριζόμενων από την TN με σκοπό την ανάλυση κινδύνου, την επίγνωση της κατάστασης και τη διαχείριση της ταυτότητας στα εξωτερικά σύνορα. Στο πλαίσιο της συνιστώσας έρευνας και καινοτομίας της EIBM του κανονισμού για τον Frontex ⁽³¹⁾, ο Frontex θα χρησιμοποιήσει τις αρμοδιότητές του στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πιλοτικών έργων, τη δοκιμή και την επικύρωση τεχνολογικών λύσεων σε επιχειρησιακά περιβάλλοντα, και την ανταλλαγή των αποτελεσμάτων, της καθοδήγησης και της σχετικής κατάρτισης με τις εθνικές αρχές. Η ΕΕ θα αναπτύξει επίσης μια ανεξάρτητη ευρωπαϊκή ικανότητα για αυτοματοποιημένα συστήματα αναγνώρισης ταυτότητας, με σκοπό τη διαχείριση της μετανάστευσης και των συνόρων, με βάση τα υφιστάμενα συστήματα ΤΠ μεγάλης κλίμακας στον συγκεκριμένο τομέα. Τυχόν κατασκευαστικά στοιχεία TN των εν λόγω συστημάτων θα αναπτυχθούν και θα εφαρμοστούν σύμφωνα με τους σχετικούς ενωσιακούς κανόνες, με παράλληλο στόχο τη μείωση των στρατηγικών εξαρτήσεων από παρόχους εκτός ΕΕ.

4. ΑΥΣΤΗΡΟ, ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΙΜΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΣΥΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ

Το **σύμφωνο για τη μετανάστευση και το άσυλο** συνιστά βασική μεταρρύθμιση, η οποία δημιουργεί στέρεη νομική βάση για μια δίκαιη και αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης. Εισάγει μια σφαιρική προσέγγιση που αποσκοπεί στην ενίσχυση της ενωσιακής πολιτικής για το άσυλο, τη μετανάστευση και τη διαχείριση των συνόρων. Καθορίζει ταχείες και αποτελεσματικές διαδικασίες ασύλου, με ισχυρές διασφαλίσεις για τους αιτούντες, και ενισχύει τις διαδικασίες εντός της Ένωσης και στα εξωτερικά της σύνορα. Με το σύμφωνο, η ΕΕ δημιουργεί ένα αποτελεσματικό σύστημα αλληλεγγύης και ευθύνης για τη συλλογική διαχείριση της μετανάστευσης, στο πλαίσιο του οποίου κανένα κράτος μέλος δεν μένει μόνο του όταν υφίσταται πίεση. Δημιουργεί ένα σύστημα δίκαιο, που χαρακτηρίζεται από ορθή διαχείριση, προφυλάσσει από τις καταχρήσεις, προστατεύει τα παιδιά, τα ευάλωτα άτομα και τα θεμελιώδη δικαιώματα των προσώπων και επιτρέπει στην Ένωση να ανταποκρίνεται στις προκλήσεις του τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.

⁽²⁹⁾ Μελέτη σχετικά με την ενίσχυση της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της ασφάλειας — 20 χρόνια χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της πολιτικής ασφάλειας — Τελική έκθεση (<https://data.europa.eu/doi/10.2837/0004501>).

⁽³⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1689 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2024, για τη θέσπιση εναρμονισμένων κανόνων σχετικά με την τεχνητή νοημοσύνη και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 300/2008, (ΕΕ) αριθ. 167/2013, (ΕΕ) αριθ. 168/2013, (ΕΕ) 2018/858, (ΕΕ) 2018/1139 και (ΕΕ) 2019/2144 και των οδηγιών 2014/90/ΕΕ, (ΕΕ) 2016/797 και (ΕΕ) 2020/1828 (κανονισμός για την τεχνητή νοημοσύνη) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>.

⁽³¹⁾ Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο κδ) και το άρθρο 66 του κανονισμού για τον Frontex.

Ως εκ τούτου, την επόμενη πενταετία θα απαιτηθεί συνεχής έμφαση **στην εφαρμογή και τη θέση σε λειτουργία** του συμφώνου. Η εφαρμογή του στα κράτη μέλη έχει πλέον προχωρήσει αρκετά και, δεδομένης της κλίμακας των μεταρρυθμίσεων, τα επόμενα έτη θα είναι καίριας σημασίας για την εδραίωση των νέων συστημάτων διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης σε ολόκληρη την Ένωση, λαμβανομένης επίσης υπόψη της νομολογίας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Το σύμφωνο αποτελεί επίσης το **αναγκαίο εφαλτήριο περαιτέρω προόδου**. Η Επιτροπή θα εξετάσει μέτρα για την εισαγωγή καινοτόμων πτυχών, την ενίσχυση του επιχειρησιακού συντονισμού και την πλήρη αξιοποίηση των ευκαιριών που παρέχει το νέο νομικό πλαίσιο, ώστε οι διαδικασίες ασύλου να γίνουν πιο αποτελεσματικές και βιώσιμες. Οι εργασίες αυτές θα ανταποκρίνονται στην ανάγκη οι ενωσιακές πολιτικές να παραμείνουν ευέλικτες και προσαρμόσιμες και να προβλέπουν τους τομείς στους οποίους απαιτούνται βελτιώσεις και συμπληρωματικές πρωτοβουλίες.

Θα χρειαστεί μια **προσέγγιση που να εμπλέκει το σύνολο του διοικητικού μηχανισμού** και μια συντονισμένη προσπάθεια μεταξύ των διαφόρων κρατικών υπηρεσιών και οργανισμών, τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε επίπεδο κρατών μελών. Η προσέγγιση αυτή αναμένεται ότι θα εξασφαλίζει τη διυπηρεσιακή συνεργασία, προωθώντας την αμοιβαία υποστηρικτική και συνεπή εφαρμογή των πολιτικών σε όλους τους τομείς και τα επίπεδα διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και των τοπικών.

Το **δικαστικό σύστημα** πρέπει να διαθέτει επαρκείς πόρους και κατάρτιση σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις, ώστε το συνολικό σύστημα μετανάστευσης και ασύλου να λειτουργεί εύρυθμα. Ο απρόσκοπτος συντονισμός μεταξύ της διοικητικής διεκπεραίωσης των αιτήσεων ασύλου και του δικαστικού συστήματος θα είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Με την κατάλληλη ενοποίηση των διοικητικών δομών, των συστημάτων δικαστικής εποπτείας και των διαύλων επικοινωνίας, οι διοικητικές και δικαστικές οντότητες μπορούν να επιταχύνουν τις διαδικασίες και να ελαχιστοποιήσουν τα σημεία συμφόρησης.

Η ετοιμότητα και ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης είναι καίριας σημασίας για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της μετανάστευσης μέσω της καλύτερης πρόβλεψης των καταστάσεων που αρχίζουν να διαμορφώνονται. Η Επιτροπή ενισχύει την ικανότητά της να εκπονεί προβλέψεις και σενάρια σχετικά με τις μελλοντικές αφίξεις και αιτήσεις διεθνούς προστασίας και αναπτύσσει μια ικανότητα ανάλυσης προοπτικών που να μπορεί να στηρίζει επιχειρησιακές και πολιτικές αποφάσεις, καθώς και την ετοιμότητα, τον σχεδιασμό έκτακτης ανάγκης και την ανθεκτικότητα των κρατών μελών ⁽³²⁾.

Ένα σύγχρονο σύστημα ασύλου θα πρέπει επίσης να αξιοποιεί τις **τεχνολογικές εξελίξεις**. Έως το τέλος της πενταετούς περιόδου που καλύπτεται από την παρούσα στρατηγική, τα κράτη μέλη θα πρέπει να είναι σε θέση να διεκπεραιώνουν τις διαδικασίες ασύλου τους χρησιμοποιώντας ψηφιοποιημένα συστήματα διαχείρισης υποθέσεων, και τα νέα εργαλεία ΤΝ θα πρέπει να μπορούν να παρέχουν την αναγκαία στήριξη για την επιτάχυνση των διαδικασιών, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού της ΕΕ για την τεχνητή νοημοσύνη.

Εφαρμογή του συμφώνου και διασφάλιση της καταλληλότητας των κανόνων για τον επιδιωκόμενο σκοπό

Η **εφαρμογή του συμφώνου** είναι μια πολύπλευρη διαδικασία στην οποία συμμετέχουν πολλοί παράγοντες προκειμένου η μεγάλη δέσμη νομοθετικών πράξεων να γίνει επιχειρησιακή πραγματικότητα. Θα παραμείνει στρατηγική προτεραιότητα κατά την

⁽³²⁾ Η ικανότητα αυτή θα βασίζεται στη μελέτη του Κοινού Κέντρου Ερευνών της Επιτροπής σχετικά με την ανάλυση προοπτικών σε παγκόσμιο επίπεδο, η οποία θα δημοσιευθεί το 2026.

επόμενη πενταετία. Η διαδικασία αυτή συνεπάγεται τη διευθέτηση τυχόν περαιτέρω νομοθετικών προσαρμογών, τη διάθεση πόρων για τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις και τη διασφάλιση της πλήρους επιτόπιας επιχειρησιακής λειτουργίας στην πράξη και στα δέκα δομικά στοιχεία που περιγράφονται στο κοινό σχέδιο εφαρμογής ⁽³³⁾.

Η Επιτροπή δημιούργησε μια άρτια δομή στήριξης, αποτελούμενη από 27 ομάδες σε επίπεδο χωρών, για να συνδράμει τα κράτη μέλη και να διασφαλίσει τη συνοχή σε ολόκληρη την ΕΕ ⁽³⁴⁾. Διατέθηκαν επιπλέον 3 δισ. EUR ⁽³⁵⁾ προκειμένου να στηριχθούν τα κράτη μέλη στις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις για την εφαρμογή του συμφώνου. Η εξατομικευμένη συμμετοχή θα συνεχιστεί και μετά την έναρξη της πλήρους εφαρμογής του συμφώνου, τον Ιούνιο του 2026. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, το σύμφωνο πρέπει να είναι δυναμικό και προσαρμόσιμο στις νέες και αναδυόμενες προκλήσεις.

Για τον σκοπό αυτό, τον Δεκέμβριο του 2025 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν σε δύο νέα μέτρα για τη συμπλήρωση του συμφώνου: να τροποποιηθεί η έννοια της «ασφαλούς τρίτης χώρας» και να καταρτιστεί ενωσιακός κατάλογος ασφαλών χωρών καταγωγής ⁽³⁶⁾. Η επανεξέταση του κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης ⁽³⁷⁾ και του κανονισμού για τη διαδικασία ασύλου ⁽³⁸⁾, η οποία έχει προγραμματιστεί για το 2027, θα αποτελέσει την ευκαιρία για μια πρώτη αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο λειτουργούν στην πράξη οι νέοι κανόνες και της τυχόν αναγκαιότητας περαιτέρω προσαρμογών. Ο νέος μηχανισμός παρακολούθησης του EUAA, ο οποίος θα δρομολογηθεί το 2026, θα συμβάλει επίσης στον εντοπισμό αποκλίσεων και προκλήσεων κατά την εφαρμογή των κανόνων ασύλου και υποδοχής και θα τροφοδοτήσει την εν λόγω επανεξέταση.

Η αλληλεγγύη, σε συνδυασμό με την υπευθυνότητα, αποτελεί ένα από τα κύρια στοιχεία του συμφώνου. Ο κανονισμός για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης παρέχει αποτελεσματική στήριξη στα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση. Τον Νοέμβριο του 2025 η Επιτροπή δρομολόγησε τον πρώτο ετήσιο κύκλο διαχείρισης της μετανάστευσης, αποτυπώνοντας πλήρως την κατάσταση του ασύλου, της

⁽³³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Κοινό σχέδιο εφαρμογής του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο» ([EUR-Lex - 52024DC0251 - EL - EUR-Lex](#)).

⁽³⁴⁾ Επιπλέον, η Επιτροπή στηρίζει δέκα κράτη μέλη διά του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης (TSI) με στόχο την εφαρμογή του συμφώνου. Επιπλέον, τα κράτη μέλη επωφελούνται από την αλληλοδιδαχή από ομοτίμους και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών που καθιερώθηκαν στο πλαίσιο του TSI — [Εμβληματική πρωτοβουλία του TSI για το 2025 — Στήριξη των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του νέου συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο — Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#).

⁽³⁵⁾ Το ποσό αυτό διατίθεται επιπλέον των χρηματοδοτικών πόρων που είχαν αρχικά προβλεφθεί για τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων για τις εσωτερικές υποθέσεις για την περίοδο 2021-2027.

⁽³⁶⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 όσον αφορά την κατάρτιση καταλόγου ασφαλών χωρών καταγωγής σε επίπεδο Ένωσης, και πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1348 όσον αφορά την εφαρμογή της έννοιας της «ασφαλούς τρίτης χώρας» (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=celex:52025PC0186>· <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025PC0259>).

⁽³⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/1147 και (ΕΕ) 2021/1060 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 604/2013 (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401351).

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1348 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση κοινής διαδικασίας διεθνούς προστασίας στην Ένωση και την κατάργηση της οδηγίας 2013/32/ΕΕ.

μετανάστευσης και της υποδοχής στην ΕΕ και προσδιορίζοντας τα κράτη μέλη που υφίστανται μεταναστευτική πίεση, διατρέχουν κίνδυνο μεταναστευτικής πίεσης ή αντιμετωπίζουν σημαντική μεταναστευτική κατάσταση⁽³⁹⁾. Το Συμβούλιο δημιούργησε την πρώτη **δεξαμενή αλληλεγγύης** για το 2026⁽⁴⁰⁾. Η Επιτροπή, ιδίως μέσω των εργασιών του συντονιστή αλληλεγγύης της ΕΕ, θα στηρίξει τα κράτη μέλη στην υλοποίηση της δεξαμενής αλληλεγγύης. Η Επιτροπή θα δρομολογεί τον κύκλο διαχείρισης της μετανάστευσης κάθε χρόνο με στόχο την παροχή αποτελεσματικής στήριξης στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν πίεση, ενώ το Συμβούλιο θα καθιερώσει την ετήσια δεξαμενή αλληλεγγύης για κάθε επόμενο έτος.

Η καθιέρωση αποτελεσματικού και σταθερού επιμερισμού των ευθυνών σε ολόκληρη την Ένωση και η μείωση των μη επιτρεπόμενων δευτερογενών μετακινήσεων εντός του εδάφους της θα εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητα. Οι μη επιτρεπόμενες δευτερογενείς μετακινήσεις υπονομεύουν την εύρυθμη λειτουργία του συμφώνου στο σύνολό του και έχουν σημαντικό αντίκτυπο στον χώρο Σένγκεν. Ως εκ τούτου, είναι εξαιρετικά σημαντικό να βελτιωθεί η υφιστάμενη κατάσταση και να αντιμετωπιστούν οι μη επιτρεπόμενες δευτερογενείς μετακινήσεις. Οι νομοθετικές πράξεις του συμφώνου προβλέπουν διάφορα αυστηρά μέτρα για τον σκοπό αυτό, ιδίως την υποχρέωση όλοι οι μετανάστες που φθάνουν παράνομα να υποβάλλονται σε έλεγχο διαλογής και όλοι οι αιτούντες διεθνή προστασία να καταχωρίζονται στο ανανεωμένο σύστημα Eurodac, καθώς και υποχρεωτικές διαδικασίες στα σύνορα όσον αφορά το άσυλο και την επιστροφή, αυστηρότερους κανόνες για την πάταξη της διαφυγής και ενισχυμένες δυνατότητες περιορισμού των υλικών συνθηκών υποδοχής, όπως όταν ο αιτών έχει διαφύγει από το κράτος μέλος που είναι υπεύθυνο για αυτόν ή σε άλλες περιπτώσεις άρνησης συνεργασίας. Οι αποτελεσματικές μεταφορές είναι υψίστης σημασίας για την εύρυθμη λειτουργία και την αξιοπιστία του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, καθώς και για τη μείωση των μη επιτρεπόμενων δευτερογενών μετακινήσεων μεταξύ των κρατών μελών. Το σύμφωνο δημιουργεί ένα ταχύτερο και πιο προβλέψιμο σύστημα για τη μεταφορά προσώπων στο υπεύθυνο κράτος μέλος. Για τον σκοπό αυτό, το 2026 ο EUAA θα διερευνήσει πώς μπορούν αυτές οι μεταρρυθμίσεις να υποστηριχθούν καλύτερα. Επιπλέον, η Επιτροπή σχεδιάζει να εξετάσει περαιτέρω, ανάλογα με τις ανάγκες, τον δυνητικό αντίκτυπο των διαφόρων πολιτικών υποδοχής των κρατών μελών στις μετακινήσεις των μεταναστών, τόσο προς την ΕΕ όσο και εντός αυτής.

Εκσυγχρονισμός των διαδικασιών ασύλου μέσω της ψηφιοποίησης και της χρήσης της TN

Μία από τις βασικές βελτιώσεις που επέφερε το σύμφωνο είναι η αυξημένη αποτελεσματικότητα των διαδικασιών. Σ' έναν τομέα στον οποίο εμπλέκονται πολλοί διαφορετικοί φορείς από όλες τις διοικητικές δομές και το δικαστικό σώμα, οι νέες τεχνολογικές λύσεις μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση των σημείων συμφόρησης, στη μείωση του διοικητικού φόρτου και στη διευκόλυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των εθνικών αρχών, με τους οργανισμούς της ΕΕ και μεταξύ των κρατών μελών.

Ως εκ τούτου, ο εφοδιασμός των αρχών μετανάστευσης με ολοκληρωμένα συστήματα διαχείρισης υποθέσεων και έξυπνα ψηφιακά εργαλεία θα αποτελέσει προτεραιότητα. Η

⁽³⁹⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/2323 της Επιτροπής, της 11ης Νοεμβρίου 2025, σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1351 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2323/oj).

⁽⁴⁰⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/2642 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2025, για τη δημιουργία της ετήσιας δεξαμενής αλληλεγγύης για το 2026 (ΕΕ L, 2025/2642, 23.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2642/oj).

Επιτροπή, από το 2026 και μετά, σχεδιάζει να διερευνήσει τη σκοπιμότητα ειδικής **πρότασης για την ψηφιοποίηση στον τομέα του ασύλου**, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα της κατάρτισης ανάλογης πρότασης στον τομέα των επιστροφών. Για τον σκοπό αυτό, θα συσταθεί ομάδα εμπειρογνομόνων που θα συμβουλεύει τα κράτη μέλη σχετικά με τα καλύτερα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν όσον αφορά την ανάπτυξη ψηφιακών συστημάτων διαχείρισης υποθέσεων ασύλου, τα οποία θα ενσωματώνουν τις διαδικασίες ελέγχου διαλογής, ασύλου, υποδοχής και μεταφοράς⁽⁴¹⁾. Στη βάση αυτή, η Επιτροπή σκοπεύει να προσδιορίσει τα επόμενα βήματα για τη στήριξη των προσπαθειών των κρατών μελών στον συγκεκριμένο τομέα. Από το 2026, οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν επίσης στη μετατροπή του DublinNet, του συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών στο πλαίσιο του κανονισμού για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης, σ' ένα πιο αποτελεσματικό και τεχνικά προηγμένο εργαλείο για τη στήριξη των κρατών μελών κατά την εκτέλεση των διαδικασιών που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό.

Επιπλέον, οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν καινοτόμες και ακόμη ανεκμετάλλευτες ευκαιρίες για τη μείωση του διοικητικού φόρτου, την απλούστευση των διαδικασιών και τη λήψη αποφάσεων υψηλής ποιότητας περί ασύλου. Η TN θα μπορούσε να παράσχει στις εθνικές αρχές τα εργαλεία για την αξιοποίηση αυτών των ευκαιριών. Για παράδειγμα, στον τομέα της διερμηνείας, της μετάφρασης και της μεταγραφής, ή της συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών για τη χώρα καταγωγής, καθώς και σε σχέση με τη διαχείριση υποθέσεων και τη βελτιστοποίηση της ροής εργασιών, ή τον προκαταρκτικό έλεγχο της συμπλήρωσης των αιτήσεων. Οι δραστηριότητες αυτές θα μπορούσαν να βασιστούν στα αποτελέσματα της χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας στον τομέα της μετανάστευσης⁽⁴²⁾. Για να σημειωθεί πρόοδος στον τομέα αυτό, και σε συμφωνία με τις υφιστάμενες κανονιστικές απαιτήσεις, η Επιτροπή θα συστήσει το 2026 **φόρουμ για την TN στον τομέα της μετανάστευσης** με σκοπό να εξεταστεί η βέλτιστη χρήση των εργαλείων TN στον τομέα του ασύλου, της μετανάστευσης και της διαχείρισης των συνόρων, να προσδιοριστούν οι πιθανές χρήσεις της TN και να καταρτιστεί επιχειρησιακό σχέδιο για τη σαφώς δομημένη ανάπτυξη αυτών των νέων εργαλείων. Οι εργασίες αυτές θα βασιστούν επίσης στις κατευθυντήριες γραμμές που προβλέπει να παρουσιάσει η Επιτροπή το 2026 σχετικά με την ταξινόμηση των συστημάτων TN υψηλού κινδύνου⁽⁴³⁾.

Παροχή στήριξης σε εκτοπισθέντες από την Ουκρανία

Η παροχή προσωρινής προστασίας στα άτομα που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας εξακολουθεί να αποτελεί προτεραιότητα για την Ένωση και τα κράτη μέλη. Το μέλλον της Ουκρανίας και το μέλλον της ΕΕ είναι αλληλένδετα μέσω της κοινής μας ασφάλειας, των οικονομικών δεσμών, αλλά και των δεσμών που δημιουργούνται μεταξύ των ανθρώπων σε τέτοιους καιρούς. Η ΕΕ διατηρεί τη δέσμευσή της να συνεχίσει να στηρίζει την Ουκρανία στην πορεία προσχώρησής της στην ΕΕ.

Για να σημειωθεί πρόοδος σε **πιο μακροπρόθεσμη βάση**, λαμβανομένης παράλληλα υπόψη της εξαιρετικά ευμετάβλητης κατάστασης, είναι αναγκαίο να σχεδιαστεί μια πορεία που θα κατατείνει στη συνέχιση της νόμιμης διαμονής και να διευκολυνθεί η ένταξη του

⁽⁴¹⁾ Η Επιτροπή έχει ήδη δρομολογήσει εξωτερική μελέτη σχετικά με την ψηφιοποίηση και την επιχειρησιακή ενσωμάτωση των συστημάτων ασύλου, υποδοχής, Δουβλίνου και διαχείρισης υποθέσεων επιστροφής, προκειμένου να αξιολογήσει την τρέχουσα κατάσταση στα κράτη μέλη και την προστιθέμενη αξία της ενωσιακής δράσης στον τομέα αυτό.

⁽⁴²⁾ Χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ έρευνα και καινοτομία στον τομέα της μετανάστευσης: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/migration-and-mobility_en?prefLang=en.

⁽⁴³⁾ Άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/1689 (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj/ell>).

ουκρανικού λαού στις κοινωνίες υποδοχής, με παράλληλη στήριξη όσων επιθυμούν να επιστρέψουν στην πατρίδα τους όταν το επιτρέψουν οι συνθήκες. Η μετάβαση αυτή πρέπει να είναι σταδιακή και προβλέψιμη, ώστε να στηριχθεί η ανάκαμψη της Ουκρανίας. Η σύσταση του Συμβουλίου η οποία εκδόθηκε τον Σεπτέμβριο του 2025 σχετικά με την εφαρμογή συντονισμένης προσέγγισης όσον αφορά την έξοδο των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία από το καθεστώς προσωρινής προστασίας ⁽⁴⁴⁾ παρέχει τη βάση για τα επόμενα βήματα. Η επιχειρησιακή εφαρμογή της σύστασης προωθείται σε διάφορα φόρουμ με τα κράτη μέλη, τις ουκρανικές αρχές και διεθνείς οργανισμούς ⁽⁴⁵⁾.

Δεδομένου ότι η στήριξη των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία συνιστά την πρώτη φορά που ενεργοποιήθηκε η **οδηγία του 2001 για την προσωρινή προστασία**, η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει τα διδάγματα που αντλήθηκαν από τέσσερα και πλέον έτη προσωρινής προστασίας για να εμπλουτίσει τους τρόπους πιθανής μελλοντικής ανταπόκρισης.

5. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΗ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΙΣΔΟΧΗ

Η ταχεία, αποτελεσματική και αξιοπρεπής επιστροφή και επανεισδοχή των παρανόμως διαμενόντων υπηκόων τρίτων χωρών είναι **απαραίτητη για την ακεραιότητα των συστημάτων μας μετανάστευσης και ασύλου**. Επί του παρόντος, εγκαταλείπει πράγματι την Ένωση μόνο το ένα τέταρτο περίπου των μεταναστών που λαμβάνουν σχετική εντολή, αν και υπάρχουν αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών. Πρέπει επείγοντως να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των επιστροφών, ώστε να αποτρέπεται η παράνομη μετανάστευση και να διασφαλίζεται η εύρυθμη λειτουργία και η ακεραιότητα του συστήματος μετανάστευσης και ασύλου.

Κατά την επόμενη πενταετία, η ΕΕ πρέπει να καταβάλει κάθε προσπάθεια για τη δημιουργία ενός **ολοκληρωμένου κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για τις επιστροφές**. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ήδη σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών επιστροφής. Ο προτεινόμενος κανονισμός για τις επιστροφές ⁽⁴⁶⁾, μόλις εκδοθεί, θα παράσχει ένα νέο νομικό πλαίσιο με ταχύτερες, απλούστερες και αποτελεσματικότερες διαδικασίες επιστροφής σε ολόκληρη την Ένωση, οι οποίες θα σέβονται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις διεθνείς υποχρεώσεις, και ιδίως την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Για να είναι αποτελεσματικές οι επιστροφές, **οι τρίτες χώρες πρέπει να ασκήσουν πλήρως τον ρόλο τους** και να τηρήσουν τη διεθνή υποχρέωση επανεισδοχής των υπηκόων τους. Η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξει και να χρησιμοποιήσει κάθε μοχλό πίεσης και κίνητρο που έχει στη διάθεσή της, συμπεριλαμβανομένων των μέσων επανεισδοχής, των χρηματοδοτικών εργαλείων, της πολιτικής θεωρήσεων και της εμπορικής πολιτικής, ώστε να ενισχυθεί η συνεργασία στον τομέα της επανεισδοχής στο πλαίσιο της μεταναστευτικής διπλωματίας με τις τρίτες χώρες. Ταυτόχρονα, τα κράτη μέλη πρέπει να παρακολουθούν ενδελεχώς και εγκαίρως τις εντολές επιστροφής ζητώντας, όταν είναι αναγκαίο, από τις τρίτες χώρες να επιβεβαιώνουν την ιθαγένεια του προς επιστροφή προσώπου και να του παρέχουν ταξιδιωτικά έγγραφα.

⁽⁴⁴⁾ Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2025, για μια συντονισμένη προσέγγιση όσον αφορά τη σταδιακή έξοδο από το καθεστώς προσωρινής προστασίας των εκτοπισθέντων από την Ουκρανία (ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/5129/oj>).

⁽⁴⁵⁾ Μεταξύ άλλων με την υποστήριξη του ειδικού απεσταλμένου για τους Ουκρανούς στην ΕΕ, ο οποίος συνεργάζεται επίσης με τα κράτη μέλη και με την Ουκρανία.

⁽⁴⁶⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού συστήματος για την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και την κατάργηση της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της οδηγίας 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου και της απόφασης 2004/191/ΕΚ του Συμβουλίου (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52025PC0101>).

Δημιουργία κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για τις επιστροφές

Το σύμφωνο εισάγει διάφορες καινοτομίες και βελτιώσεις στη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης. Όσον αφορά την επιστροφή, το νέο νομικό πλαίσιο που θεσπίστηκε με το σύμφωνο θα καλύψει τα **κενά μεταξύ ασύλου και επιστροφής**, διασφαλίζοντας ότι οι αποφάσεις επιστροφής και οι απορριπτικές αποφάσεις ασύλου εκδίδονται με χρονική εγγύτητα. Αυτό θα αυξήσει σημαντικά την ταχύτητα των επιστροφών, μειώνοντας τις ευκαιρίες διαφυγής και, ως εκ τούτου, προλαμβάνοντας μεγάλες περιόδους αβεβαιότητας τόσο για τους επιστρέφοντες όσο και για τις εθνικές αρχές.

Επιπλέον, με την **υποχρεωτική διαδικασία επιστροφής στα σύνορα**⁽⁴⁷⁾, οι απορριφθέντες αιτούντες διεθνή προστασία θα επιστρέφουν πολύ ταχύτερα, απευθείας από τα εξωτερικά σύνορα και εντός της προθεσμίας των 12 εβδομάδων που ορίζεται στους νέους κανόνες. Η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των νέων διαδικασιών στα σύνορα, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τον Frontex και τις χώρες-εταίρους για τον σκοπό αυτό. Επιπλέον, κατά την κατάρτιση μελλοντικών εκθέσεων βάσει του άρθρου 25α του κώδικα θεωρήσεων, θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία για την επανεισδοχή στο πλαίσιο της υποχρεωτικής διαδικασίας στα σύνορα.

Με βάση τις βελτιώσεις αυτές, προτεραιότητα για την επόμενη πενταετία είναι η πλήρης ανάπτυξη ενός **κοινού ευρωπαϊκού συστήματος για τις επιστροφές**, σύμφωνα με την πρόταση που κατέθεσε η Επιτροπή τον Μάρτιο του 2025 για σχετικό κανονισμό⁽⁴⁸⁾. Ο προτεινόμενος κανονισμός προσδίδει πιο απτή ευρωπαϊκή διάσταση στις επιστροφές με την ευρωπαϊκή εντολή επιστροφής, θέτοντας τις βάσεις για την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων επιστροφής, έτσι ώστε οι ενωσιακοί κανόνες να μην μπορούν να καταστρατηγηθούν με την παράνομη μετακίνηση από ένα κράτος μέλος σε άλλο. Ο προτεινόμενος κανονισμός προωθεί την απλούστευση και την αποτελεσματικότητα με τον εξορθολογισμό των εσωτερικών διαδικασιών, την αποσαφήνιση των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των επιστρεφόντων, όπως η υποχρέωση συνεργασίας κατά τη διαδικασία επιστροφής, τη μείωση του κινδύνου διαφυγής και μη επιτρεπόμενων δευτερογενών μετακινήσεων, καθώς και την κάλυψη των κενών μεταξύ των διαδικασιών επιστροφής εντός της ΕΕ και των δραστηριοτήτων επανεισδοχής προς τρίτες χώρες. Θα επιταχυνθεί επίσης η επιστροφή ατόμων που συνιστούν απειλή για την ασφάλεια. Ο προτεινόμενος κανονισμός καθορίζει επίσης τους κανόνες και τις διασφαλίσεις για τη δημιουργία «κόμβων επιστροφής» εκτός της Ένωσης, οι οποίοι θα μπορούσαν να προσφέρουν νέες λύσεις για την επιστροφή των προσώπων που υποχρεούνται να εγκαταλείψουν την ΕΕ. Η ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων σχετικά με τον κανονισμό για τις επιστροφές είναι σημαντική για την υλοποίηση ενός κοινού ευρωπαϊκού συστήματος επιστροφής τα επόμενα έτη.

Η Επιτροπή θα υποβάλει επίσης νομοθετική πρόταση για την **ψηφιοποίηση των επιστροφών** το 2026, με σκοπό την ανάπτυξη ψηφιακών συστημάτων διαχείρισης υποθέσεων στον συγκεκριμένο τομέα. Η πρόταση αυτή θα συμβάλει περαιτέρω στη μείωση του διοικητικού φόρτου εργασίας των εθνικών αρχών, καθώς και στην απλούστευση και την αυτοματοποίηση των διαδικασιών. Η πρόταση αποσκοπεί επίσης να

⁽⁴⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1349 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1148 (ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1349/oj>).

⁽⁴⁸⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινού συστήματος για την επιστροφή των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν παράνομα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και την κατάργηση της οδηγίας 2008/115/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της οδηγίας 2001/40/ΕΚ του Συμβουλίου και της απόφασης 2004/191/ΕΚ του Συμβουλίου ([EUR-Lex - 52025PC0101 - EL - EUR-Lex](#)).

εξετάσει τη δυνατότητα ανάθεσης ενισχυμένων αρμοδιοτήτων σε οργανισμούς της ΕΕ, όπως ο Frontex και ο eu-LISA, όσον αφορά τα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης υποθέσεων.

Παράλληλα με την ενίσχυση του νέου νομικού πλαισίου, απαιτούνται μέτρα για τη **βελτίωση των διαδικασιών επιστροφής σε επιχειρησιακό επίπεδο.**

Ο **συντονιστής επιστροφών**, με την υποστήριξη του δικτύου υψηλού επιπέδου για τις επιστροφές, θα διερευνήσει νέες ιδέες και θα αναπτύξει πρακτικές που σχετίζονται με συγκεκριμένες προκλήσεις, όπως η επιστροφή υπηκόων τρίτων χωρών των οποίων οι αιτήσεις εξετάστηκαν στο πλαίσιο της διαδικασίας επιστροφής στα σύνορα, η επιστροφή εκείνων που συνιστούν απειλή για την ασφάλεια ή η επιστροφή ασυνόδευτων ανηλίκων σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ και το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού. Για τον σκοπό αυτό, η συνεργασία με τις αρχές των κρατών μελών θα συνεχίσει να βελτιστοποιεί τη χρήση των διαθέσιμων πόρων και να αξιοποιεί όλα τα υφιστάμενα εργαλεία με σκοπό την επιτάχυνση των επιστροφών. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα εξακολουθήσει να αναπτύσσει πρακτικές πρωτοβουλίες με τις τρίτες χώρες και εντός αυτών για τον συγκεκριμένο σκοπό.

Η επικείμενη αναθεώρηση του **κανονισμού για τον Frontex το 2026** θα διερευνήσει επίσης την ευκαιρία ενίσχυσης του επιχειρησιακού ρόλου του οργανισμού όσον αφορά τις επιστροφές τόσο εντός όσο και εκτός της ΕΕ. Εξακολουθεί να εξετάζεται η δυνατότητα στήριξης των επιστροφών από τρίτη χώρα σε άλλη τρίτη χώρα, βάσει σαφών προϋποθέσεων και νομικών εγγυήσεων, με την ενίσχυση της οικειοθελούς επιστροφής και επανένταξης, καθώς και επιλογές για τη βελτίωση της διακυβέρνησης του Οργανισμού στον τομέα αυτό με σκοπό τη στήριξη των στρατηγικών προτεραιοτήτων της ΕΕ.

Η Επιτροπή, από κοινού με τον Frontex, λαμβάνει επίσης μέτρα για την ενίσχυση και τον εξορθολογισμό της συλλογής δεδομένων σχετικά με τις επιστροφές, ώστε να βελτιωθεί η **εικόνα της κατάστασης** όσον αφορά τις επιστροφές και έτσι να καταστεί δυνατός ο καλύτερος σχεδιασμός πόρων και εργαλείων.

Βελτίωση της επανεισδοχής από τρίτες χώρες

Η **συνεργασία για την επανεισδοχή** από τις χώρες καταγωγής των μεταναστών είναι απαραίτητη για την επιτυχή επιστροφή και την αποτελεσματική διαχείριση της μετανάστευσης, και αποτελεί μια ακόμη βασική συνιστώσα του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος επιστροφής. Η επανεισδοχή των ιδίων υπηκόων συνιστά υποχρέωση του εθιμικού διεθνούς δικαίου βάσει του οποίου έχουν καταρτιστεί ενωσιακές συμφωνίες και ρυθμίσεις επανεισδοχής και συμφωνίες εταιρικής σχέσης (π.χ. συμφωνίες εταιρικής σχέσης και συνεργασίας) με τρίτες χώρες, καθώς και πολυμερή νομικά πλαίσια (π.χ. συμφωνία της Σαμόας με χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού).

Ως προς την πτυχή αυτή, η βελτίωση της συνεργασίας για την επανεισδοχή εξακολουθεί να αποτελεί βασική προτεραιότητα της μεταναστευτικής διπλωματίας της ΕΕ. Η Επιτροπή, από κοινού με τα κράτη μέλη, παρακολουθεί τακτικά τη συνεργασία για την επανεισδοχή στο πλαίσιο των υφιστάμενων διμερών και πολυμερών μέσων επανεισδοχής και μέσω της ετήσιας αξιολόγησης της συνεργασίας για την επανεισδοχή δυνάμει του άρθρου 25α του κώδικα θεωρήσεων⁽⁴⁹⁾. Η Ένωση θα πρέπει να αξιοποιήσει και να ενισχύσει την εργαλειοθήκη της ώστε να προωθήσει τη συνεργασία στον συγκεκριμένο

⁽⁴⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 810/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη θέσπιση κοινοτικού κώδικα θεωρήσεων (κώδικας θεωρήσεων) (<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2009/810/oj/ell>).

τομέα, ανταποκρινόμενη στις επανειλημμένες εκκλήσεις των ηγετών της ΕΕ για χρήση κάθε εργαλείου και μέσου πολιτικής με στόχο την αύξηση των επιστροφών και της επανεισδοχής. Η αποτελεσματική εφαρμογή των 24 υφιστάμενων **συμφωνιών και ρυθμίσεων της ΕΕ** με τρίτες χώρες για την επανεισδοχή⁽⁵⁰⁾, καθώς και ο πλήρης σεβασμός και η επιβολή των υποχρεώσεων που κατοχυρώνονται στις διεθνείς συμφωνίες της ΕΕ πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν προτεραιότητα.

Για να μεγιστοποιηθεί η συνεργασία της Ένωσης με τρίτες χώρες και να εξασφαλιστεί αποτελεσματική στρατηγική προσέγγιση στις διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη με στόχο να ενισχυθεί περαιτέρω η ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα αυτό. Στο πλαίσιο αυτών των ανταλλαγών θα πρέπει να διερευνάται ο καλύτερος τρόπος για την επίτευξη προόδου όσον αφορά τις εκκρεμείς διαπραγματευτικές εντολές για τη σύναψη συμφωνιών επανεισδοχής. Οι εν εξελίξει διαπραγματεύσεις επανεισδοχής πρέπει να ολοκληρωθούν σύντομα και, όπου υπάρχει προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ, θα πρέπει να ξεκινήσουν νέες διαπραγματεύσεις. Η συμφωνία της Σαμόας παρέχει επίσης ένα σαφές πλαίσιο για την εφαρμογή των υποχρεώσεων επανεισδοχής, υπενθυμίζοντας την υποχρέωση όλων των μερών να δέχονται εκ νέου τους υπηκόους τους: η εφαρμογή της θα παρακολουθείται και θα συνοδεύεται από ειδική δέσμευση, ανάλογα με τις ανάγκες. Κατά περίπτωση, η Επιτροπή θα επιδιώξει ρυθμίσεις με διεθνείς εταίρους με στόχο να θεσπιστούν τυποποιημένες επιχειρησιακές διαδικασίες για την επανεισδοχή των υπηκόων τους και την άρση των εμποδίων που παρακωλύουν τη συνεργασία με τους εν λόγω εταίρους.

Για να επιτευχθεί απτή πρόοδος όσον αφορά τη συνεργασία για την επανεισδοχή στο πλαίσιο της μεταναστευτικής διπλωματίας, η Επιτροπή, η ύπατη εκπρόσωπος και τα κράτη μέλη πρέπει να χρησιμοποιήσουν τα **αναγκαία κίνητρα και μοχλούς πίεσης**, αξιοποιώντας κάθε σχετική πολιτική, μέσο και εργαλείο της ΕΕ.

Αντιμετώπιση δύσκολων πλαισίων

Ορισμένες καταστάσεις που προκύπτουν με συγκεκριμένες τρίτες χώρες χρήζουν αυξημένης προσοχής. Στο πλαίσιο αυτό, η **Συρία** εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις σε επίπεδο ασφάλειας καθώς και σε πολιτικό, ανθρωπιστικό και αναπτυξιακό επίπεδο. Η ΕΕ στηρίζει μια ειρηνική και χωρίς αποκλεισμούς πολιτική μετάβαση υπό συριακή ηγεσία, καθώς και την κοινωνικοοικονομική ανάκαμψη της χώρας, ώστε να αποτραπεί η επανεμφάνιση της βίας. Η Επιτροπή συνεργάζεται με την UNHCR για τη στήριξη των οικειοθελών επιστροφών και της βιώσιμης επανένταξης των επιστρεφόντων. Επιπλέον, η Επιτροπή εξέδωσε κατευθυντήριες γραμμές για διερευνητικές επισκέψεις από Σύριους δικαιούχους διεθνούς προστασίας στην ΕΕ οι οποίοι ενδεχομένως επιθυμούν να επιστρέψουν στη Συρία. Επιπλέον, ο Frontex άρχισε να παρέχει εκ νέου στήριξη σε συριακές επιχειρήσεις επιστροφής και επανένταξης Σύριων υπηκόων.

Η Επιτροπή καταβάλλει επίσης προσπάθειες για να διασφαλίσει τον συντονισμό σε ενωσιακό επίπεδο όσον αφορά την κατάσταση των Αφγανών που ζουν στην ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή συνεργάζεται σε τεχνικό επίπεδο με τις *de facto* αρχές του **Αφγανιστάν** για την πιθανή επιστροφή και επανεισδοχή Αφγανών υπηκόων που

⁽⁵⁰⁾ Η ΕΕ έχει συνάψει συμφωνίες επανεισδοχής με το Χονγκ Κονγκ, το Μακάο, τη Σρι Λάνκα, την Αλβανία, τη Ρωσία, την Ουκρανία, τη Βόρεια Μακεδονία, τη Βοσνία και Ερζεγοβίνη, το Μαυροβούνιο, τη Σερβία, τη Μολδαβία, το Πακιστάν, τη Γεωργία, την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, την Τουρκία, το Πράσινο Ακρωτήριο και τη Λευκορωσία, και έχει υπογράψει ρυθμίσεις επανεισδοχής με το Αφγανιστάν, τη Γκάμπια, τη Γουινέα, το Μπανγκλαντές, την Αιθιοπία και την Ακτή Ελεφαντοστού. Οι υποχρεώσεις επανεισδοχής ιδίων υπηκόων αποτελούν επίσης μέρος άλλων διεθνών πράξεων, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΣΕΣΣ) και της συμφωνίας της Σαμόα με 77 χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

διαμένουν παράνομα στην ΕΕ —ιδίως εκείνων που έχουν διαπράξει εγκλήματα ή θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια—, με βάση το δίκαιο της ΕΕ και τις διεθνείς υποχρεώσεις, μεταξύ άλλων με πλήρη σεβασμό της αρχής της μη επαναπροώθησης. Η Επιτροπή συνεργάζεται στενά με τα κράτη μέλη και βασίζεται επίσης στη στήριξη του Frontex για την οικειοθελή επιστροφή μέσω του ενωσιακού προγράμματος επανένταξης.

6. ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΑΛΕΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κατά τα επόμενα έτη, οι ελλείψεις δεξιοτήτων και εργατικού δυναμικού, που οφείλονται και στις δημογραφικές μεταβολές, είναι πιθανό να εντείνουν τις αυξανόμενες ανάγκες για την **αγορά εργασίας** μας σε πολλούς βασικούς τομείς και, σε διαφορετικό βαθμό, σε ολόκληρη την Ένωση ⁽⁵¹⁾. Η ζήτηση σε νευραλγικούς τομείς που είναι *απαραίτητοι* για την οικονομία και την ευημερία των πολιτών της ΕΕ, οι οποίοι εκτείνονται από τομείς αιχμής, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, μέχρι τη φροντίδα για τους νεότερους και τους μεγαλύτερους σε ηλικία, θα συνεχίσει να αυξάνεται. Η πρόσφατα εγκριθείσα δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ έχει ήδη εντοπίσει 42 επαγγέλματα στα οποία η ΕΕ αντιμετωπίζει ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων που περιορίζουν το ευρωπαϊκό οικονομικό δυναμικό και τα οποία η κινητικότητα εργατικού δυναμικού και ταλέντων μπορεί να βοηθήσει σημαντικά.

Η Ένωση Δεξιοτήτων ⁽⁵²⁾ ανταποκρίνεται στην ανάγκη προσέλκυσης και διατήρησης ταλέντων από τρίτες χώρες, συμπληρώνοντας τα μέτρα για την ενεργοποίηση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εγχώριου εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν ήδη στην Ένωση. Η κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και των ταλέντων αποτελεί μέρος του οικονομικού μοντέλου της ΕΕ, ενισχύει την **ανταγωνιστικότητά** της, απαντά στις δημογραφικές προκλήσεις και τις προκλήσεις όσον αφορά τις δεξιότητες ⁽⁵³⁾ και προωθεί την καινοτομία.

Κατά την επόμενη πενταετία, η ΕΕ θα πρέπει να επιδιώξει να γίνει το πλέον ελκυστικό μέρος στον κόσμο όσον αφορά την προσέλκυση ταλέντων, στοχεύοντας σε ειδικευμένα άτομα: από φορείς καινοτομίας που προωθούν την τεχνολογική πρόοδο μέχρι παρόχους βασικών υπηρεσιών φροντίδας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, πρέπει να **αναβαθμίσουμε τη συνεργασία μας με τις χώρες-εταίρους**, χρησιμοποιώντας την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και των ταλέντων ως εργαλείο τόσο για τη μεταναστευτική διπλωματία όσο και για ολοκληρωμένες διπλωματικές και οικονομικές σχέσεις με τους εταίρους, και δρομολογώντας νέες και καινοτόμες πρωτοβουλίες σε ενωσιακό επίπεδο, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ώστε να προσελκύσουμε εργαζομένους που να είναι καταρτισμένοι και προετοιμασμένοι για την αγορά εργασίας μας.

Ταυτόχρονα, η προσέλκυση εργατικού δυναμικού και ταλέντων πρέπει να συμπληρωθεί με την **ικανότητα διατήρησής τους**. Γι' αυτό, η Ένωση χρειάζεται ένα κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον όχι μόνο ικανό να διευκολύνει την ένταξη των

⁽⁵¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Αξιοποίηση των ταλέντων στις περιφέρειες της Ευρώπης» ([EUR-Lex - 52023DC0032 - EL - EUR-Lex](#)).

⁽⁵²⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» ([EUR-Lex - 52025DC0090 - EL - EUR-Lex](#)).

⁽⁵³⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Δημογραφική αλλαγή στην Ευρώπη: μια εργαλειοθήκη για δράση» ([EUR-Lex - 52023DC0577 - EL - EUR-Lex](#)).

αλλοδαπών εργαζομένων στην αγορά εργασίας αλλά και πρόσφορο για την ενσωμάτωση και τη συμβολή τους στις κοινωνίες μας.

Κινητικότητα εργατικού δυναμικού και ταλέντων ως εργαλείο της μεταναστευτικής διπλωματίας

Η προσέλκυση εργατικού δυναμικού και ταλέντων και η κινητικότητα, καθώς και οι διαδρομές εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και επιμόρφωσης πρέπει να αποτελέσουν στρατηγικό στοιχείο των ολοκληρωμένων σχέσεων μας με τις χώρες-εταίρους. Η κλιμάκωση των υφιστάμενων **εταιρικών σχέσεων προσέλκυσης ταλέντων** με το Μαρόκο, την Τυνησία, την Αίγυπτο, το Πακιστάν και το Μπανγκλαντές και η δρομολόγηση νέων τέτοιων εταιρικών σχέσεων είναι απλώς ένα πρώτο βήμα.

Πέρα από τις εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων, η ΕΕ πρέπει να συνενώσει τις προτεραιότητες της ανταγωνιστικότητας στο πλαίσιο της **ολοκληρωμένης συνεργασίας μας με τις χώρες-εταίρους**, ακολουθώντας την πορεία που χαράζεται στο σύμφωνο για τη Μεσόγειο. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή θα θέσει σε πιλοτική λειτουργία, από το 2026, ευρωπαϊκή υπηρεσία νομικής πύλης στην Ινδία στον τομέα της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών. Θα πρόκειται για υπηρεσία μίας στάσης που θα παρέχει στήριξη σε υποψηφίους για κινητικότητα εργατικού δυναμικού από την Ινδία στην ΕΕ. Με βάση τα διδάγματα που θα αντληθούν από αυτό το πιλοτικό σχέδιο, η Επιτροπή σκοπεύει να επεκτείνει την ιδέα της ευρωπαϊκής υπηρεσίας νομικής πύλης σε άλλους τομείς και σε άλλες χώρες-εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των χωρών της εταιρικής σχέσης προσέλκυσης ταλέντων, συμπληρωματικά προς τη δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ, και λαμβάνοντας υπόψη τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ. Θα πρέπει επίσης να προωθηθεί περαιτέρω συνεργασία για την κινητικότητα ταλέντων στο πλαίσιο της στρατηγικής Global Gateway.

Η Ένωση και οι χώρες-εταίροι έχουν κοινό συμφέρον να προωθήσουν την κινητικότητα του εργατικού δυναμικού. Ωστόσο, η προετοιμασία των εργαζομένων από τρίτες χώρες για την είσοδό τους στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας και η ένταξή τους στις κοινωνίες μας αποτελεί σύνθετο εγχείρημα, το οποίο απαιτεί επενδύσεις και προσπάθειες και από τις δύο πλευρές. Για να ενισχυθεί η δεξαμενή ατόμων με συγκεκριμένες δεξιότητες τα οποία θα μπορούσαν να έρθουν για να εργαστούν και να ζήσουν στην Ένωση, η Επιτροπή, εξετάζοντας επίσης μοντέλα επιμερισμού του κόστους και του κινδύνου με τον ιδιωτικό τομέα, θα στηρίξει **επιμορφωτικές και προαναχωρησιακές δραστηριότητες** για άτομα από τρίτες χώρες που αναζητούν εργασία, εξασφαλίζοντας ότι διαθέτουν τις κατάλληλες τεχνικές, επαγγελματικές, γλωσσικές και πολιτιστικές δεξιότητες που απαιτούνται, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της επικείμενης ευρωπαϊκής στρατηγικής για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.

Κατά τον σχεδιασμό και την υλοποίηση πρωτοβουλιών που απευθύνονται σε τρίτες χώρες, η Επιτροπή θα εμπλέξει επίσης πιο ενεργά **τη βιομηχανία και τους κοινωνικούς εταίρους της ΕΕ**, καθώς οι παράγοντες αυτοί γνωρίζουν καλύτερα τις δεξιότητες που χρειάζονται και θα είναι εκείνοι που θα ωφεληθούν περισσότερο από τις πολιτικές κινητικότητας ταλέντων. Η Επιτροπή προτίθεται να χρησιμοποιήσει υφιστάμενα φόρουμ, όπως η πλατφόρμα για τη μετανάστευση εργατικού δυναμικού, οι επιτροπές κλαδικού κοινωνικού διαλόγου, το βιομηχανικό φόρουμ και το φόρουμ του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας, προκειμένου να ενισχύσει τη συμμετοχή της βιομηχανίας και των εργοδοτών στην προσέλκυση ταλέντων.

Η **δεξαμενή ταλέντων της ΕΕ** ⁽⁵⁴⁾, το πρώτο εργαλείο σε ενωσιακό επίπεδο που θα καταστήσει δυνατή την αντιστοίχιση μεταξύ εργοδοτών της ΕΕ και ενδιαφερόμενων ατόμων από τρίτες χώρες που αναζητούν εργασία σε συγκεκριμένους τομείς, θα είναι καίριας σημασίας για την αντιμετώπιση των ελλείψεων εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων, καθώς και για τη βελτίωση της συνεργασίας με τις χώρες-εταίρους μακροπρόθεσμα. Η Επιτροπή δίνει προτεραιότητα στην ανάπτυξη της πλατφόρμας ΓΠ για τη δημιουργία και τη λειτουργία της δεξαμενής ταλέντων το 2027. Για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων της, η έγκαιρη συστράτευση και συμμετοχή των κρατών μελών θα είναι εξαιρετικά σημαντική.

Ένα νομικό πλαίσιο κατάλληλο για την κινητικότητα εργατικού δυναμικού και ταλέντων

Η πρωτοβουλία «Επιλέξτε την Ευρώπη» ⁽⁵⁵⁾ προωθεί την ΕΕ ως προορισμό για επαγγελματίες υψηλής ειδίκευσης. Προβάλλει τα στοιχεία που καθιστούν την ΕΕ ιδανικό περιβάλλον στο οποίο ταλέντα από όλον τον κόσμο μπορούν να προάγουν την έρευνα και την καινοτομία.

Ταυτόχρονα, το νομικό πλαίσιο για την **κινητικότητα του εργατικού δυναμικού και των ταλέντων** προς την ΕΕ παραμένει κατακερματισμένο και χαρακτηρίζεται από πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ του ενωσιακού και των εθνικών νομικών πλαισίων ⁽⁵⁶⁾, γεγονός που δυσχεραίνει την προσπέλασή του από ταλέντα από όλον τον κόσμο.

Η πραγματικότητα αυτή δεν ανταποκρίνεται στο επίπεδο φιλοδοξίας της ΕΕ. Θα πρέπει να εξεταστεί η **απλούστευση και επιτάχυνση** των διαδικασιών για την προσέλκυση υπηκόων τρίτων χωρών με ισχυρό δυναμικό καινοτομίας, όπως ερευνητών, σπουδαστών, εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης, ιδρυτών νεοφυών επιχειρήσεων ή καινοτόμων επιχειρηματιών, καθώς και εργαζομένων που απαιτούνται για επαγγέλματα στα οποία διαπιστώνονται ελλείψεις σε τομείς όπως η φροντίδα, η υγειονομική περίθαλψη ή οι κατασκευές. Η στρατηγική για τις θεωρήσεις ⁽⁵⁷⁾, η οποία εκδίδεται μαζί με την παρούσα στρατηγική, έχει προσδιορίσει νέους τρόπους για την καλύτερη λειτουργία του υφιστάμενου πλαισίου προσέλκυσης ταλέντων, μεταξύ άλλων μέσω της χρηματοδότησης και της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την προσέλκυση ταλέντων για καινοτομία ⁽⁵⁸⁾, και εξετάζει τις δυνατότητες απλούστευσης και καλύτερης εφαρμογής του νομικού πλαισίου.

Επιπλέον, ένα από τα κύρια εμπόδια για την προσέλκυση ταλέντων εντοπίζεται στην **αναγνώριση και την επικύρωση των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων των υπηκόων τρίτων χωρών**. Η σύσταση της Επιτροπής του 2023 σχετικά με την αναγνώριση των προσόντων υπηκόων τρίτων χωρών ⁽⁵⁹⁾ αποσκοπούσε στη διευκόλυνση των εθνικών διαδικασιών αναγνώρισης. Ωστόσο, στην πράξη, οι διαδικασίες αυτές

⁽⁵⁴⁾ Επιλέξτε την Ευρώπη: Προωθήστε την ερευνητική σας σταδιοδρομία στην ΕΕ (https://commission.europa.eu/topics/research-and-innovation/choose-europe_en?prefLang=el).

⁽⁵⁶⁾ Οι ενωσιακοί κανόνες καλύπτουν τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής για ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων (εργαζόμενοι υψηλής ειδίκευσης, εποχιακοί εργαζόμενοι και ενδοεταιρικός μετατιθέμενοι), σπουδαστών και ερευνητών, το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης και το καθεστώς επί μακρόν διαμένοντος. Το δίκαιο της ΕΕ προβλέπει επίσης ενιαία διαδικασία —και ενιαία άδεια— για τους εργαζομένους τρίτων χωρών που γίνονται δεκτοί στο πλαίσιο των εθνικών συστημάτων των κρατών μελών. Επί του παρόντος, το δίκαιο της ΕΕ δεν καλύπτει άλλες κατηγορίες μεταναστών εργαζομένων ούτε τους αυτοαπασχολούμενους.

⁽⁵⁷⁾ COM(2026) 43.

⁽⁵⁸⁾ C(2026) 462.

⁽⁵⁹⁾ Σύσταση (ΕΕ) 2023/2611 της Επιτροπής, της 15ης Νοεμβρίου 2023, σχετικά με την αναγνώριση των προσόντων υπηκόων τρίτων χωρών (C/2023/7700) (ΕΕ L, 2023/2611, 24.11.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2611/oj>).

παραμένουν συχνά χρονοβόρες, επαχθείς και κατακερματισμένες σε επίπεδο ΕΕ και, ως εκ τούτου, δεν είναι συμβατές με ένα δυναμικό οικονομικό περιβάλλον και την ανάγκη ταχείας κάλυψης των ελλείψεων εργατικού δυναμικού που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις. Για την άρση αυτού του εμποδίου, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων του 2026 για τη δίκαιη κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, η Επιτροπή θα δρομολογήσει πρωτοβουλία για τη φορητότητα δεξιοτήτων, η οποία θα περιλαμβάνει πιθανούς νέους κανόνες για την αναγνώριση και την επικύρωση των επαγγελματικών προσόντων και των δεξιοτήτων, επιταχύνοντας τις διαδικασίες και διατηρώντας παράλληλα τα πρότυπα ποιότητας που αναμένονται στην ευρωπαϊκή αγορά.

Για να αξιολογηθούν οι **πληροφορίες για τις δεξιότητες**, εκτός από ακριβή και έγκαιρα στοιχεία σχετικά με τις δεξιότητες και την κατάσταση της αγοράς εργασίας στην ΕΕ και τα κράτη μέλη της, και με βάση την πείρα του ευρωπαϊκού παρατηρητηρίου πληροφοριών για τις δεξιότητες, απαιτούνται επικαιροποιημένα στοιχεία σχετικά με την κατάσταση της αγοράς εργασίας στις χώρες-εταίρους, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις δεξιότητές τους και τα πλαίσια επαγγελματικών προσόντων, ώστε να καθίσταται δυνατή η σύγκριση με τις δεξιότητες και τα επαγγελματικά προσόντα της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή σχεδιάζει να εμβαθύνει περαιτέρω τη συνεργασία της με το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF) για τη χαρτογράφηση και τη σύγκριση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων στις χώρες που έχουν υπογράψει εταιρικές σχέσεις προσέλκυσης ταλέντων και πέραν των χωρών αυτών.

Καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης, της κατάχρησης και της εκμετάλλευσης

Ενώ η Ευρώπη έχει ανάγκη να προσελκύσει ταλέντα, πρέπει επίσης να εντείνει την καταπολέμηση της παράνομης απασχόλησης και της κατάχρησης εργαζομένων από τρίτες χώρες στην ΕΕ. Η παράνομη απασχόληση και η μη εξουσιοδοτημένη εργασία, που συχνά συνδέονται επίσης με την εργασιακή εκμετάλλευση, συγκαταλέγονται στους **βασικούς λόγους της παράνομης μετανάστευσης** και θα πρέπει να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικότερα, ιδίως στους τομείς οι οποίοι είναι περισσότερο εκτεθειμένοι σ' αυτούς τους κινδύνους. Ο ανοικτός χαρακτήρας της Ένωσης όσον αφορά την προσέλκυση και τη διατήρηση ταλέντων θα πρέπει να συνοδεύεται από μηδενική ανοχή στην παράνομη απασχόληση και στην εκμετάλλευση των διακινούμενων εργαζομένων.

Το 2026 η Επιτροπή θα παρουσιάσει την κατάσταση ως προς την εφαρμογή της **οδηγίας για τις κυρώσεις κατά των εργοδοτών** ⁽⁶⁰⁾ και, εάν χρειαστεί, θα προτείνει τροποποιήσεις προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερη.

Όπως επισημαίνεται στον χάρτη πορείας για ποιοτικές θέσεις εργασίας ⁽⁶¹⁾, εργαζόμενοι τρίτων χωρών πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης και παραβίασης των κανόνων ασφάλειας και υγείας, ενώ αντιμετωπίζουν προβλήματα ακατάλληλης στέγασης. Πρέπει να ενταθούν οι έλεγχοι και οι επιθεωρήσεις ώστε να εντοπίζονται και να τιμωρούνται οι εργοδότες που εκμεταλλεύονται εργαζομένους, και να προστατεύονται τα δικαιώματα των εργαζομένων από τρίτες χώρες. Στο πλαίσιο της **αναθεώρησης της εντολής της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (ELA)** το 2026, η Επιτροπή θα εξετάσει τον τρόπο με τον οποίο η Αρχή θα

⁽⁶⁰⁾ Οδηγία 2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών (<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj/ell>).

⁽⁶¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο « Χάρτης πορείας για ποιοτικές θέσεις εργασίας » [COM(2025) 944 final].

μπορούσε να αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις που σχετίζονται με τις καταχρήσεις των συνθηκών εργασίας των υπηκόων τρίτων χωρών.

Παράλληλα, η βελτίωση των **εργασιών επιβολής του νόμου**, μεταξύ άλλων με την υποστήριξη της ενισχυμένης εντολής της ELA, αναμένεται να συμβάλει στη διασφάλιση της ορθής μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και της αποτελεσματικής εφαρμογής από τα κράτη μέλη των διατάξεων του δικαίου της ΕΕ για την προστασία των δικαιωμάτων των διακινούμενων εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας για τους εποχιακούς εργαζομένους⁽⁶²⁾, της οδηγίας για τις κυρώσεις κατά των εργοδοτών⁽⁶³⁾ και της αναθεωρημένης οδηγίας για την ενιαία άδεια⁽⁶⁴⁾.

Βελτίωση της ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών

Η ένταξη αποτελεί τόσο δικαίωμα όσο και καθήκον. Είναι προς το συμφέρον της Ένωσης να μεριμνήσει ώστε οι μετανάστες που έρχονται στην ΕΕ να μπορούν να συμβάλουν γρήγορα και ενεργά στις κοινωνίες μας —που είναι, πλέον, και δικές τους—, είτε διέφυγαν από συγκρούσεις, είτε έφτασαν ως εργαζόμενοι, είτε ενώθηκαν με στενούς συγγενείς τους είτε έφτασαν μέσω άλλων νόμιμων οδών. Κατά συνέπεια, στον τομέα της ένταξης μια **προσέγγιση που να εμπλέκει το σύνολο του διοικητικού μηχανισμού** είναι πολύ σημαντική σε εθνικό επίπεδο. Έχει καίρια σημασία για την κοινωνική συνοχή αλλά και για την ανταγωνιστικότητα και τον οικονομικό δυναμισμό της Ευρώπης, καθώς αξιοποιεί πλήρως όλες τις δεξιότητες και τα ταλέντα. Είναι σημαντικό οι μετανάστες να μαθαίνουν τη γλώσσα του κράτους μέλους υποδοχής, να κατανοούν τον πολιτισμό και τα διοικητικά συστήματα, να εργάζονται, να καταβάλλουν φόρους και να συμμετέχουν πλήρως στις κοινωνίες μας οι οποίες βασίζονται στις ευρωπαϊκές αξίες. Οι κοινότητες της διασποράς και οι οργανώσεις μεταναστών αποτελούν σημαντικούς παράγοντες για τη στήριξη της διαδικασίας ένταξης, η οποία απαιτεί ισχυρή και αυτόβουλη δέσμευση τόσο των μεταναστών όσο και των κοινωνιών υποδοχής. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να δίνεται στους μετανάστες πραγματική ευκαιρία ένταξης. Με βάση την ολοκληρωμένη και διατομεακή προσέγγιση που θεσπίστηκε στο σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη και την ενδιάμεση επανεξέτασή του⁽⁶⁵⁾, η ένταξη θα πρέπει να προωθηθεί σε κάθε επίπεδο διακυβέρνησης και κοινωνίας.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να προωθεί μια **ολιστική προσέγγιση για τη διασύνδεση των προσπαθειών σε όλες τις ενωσιακές πολιτικές**, ιδίως όσον αφορά την περιφερειακή

⁽⁶²⁾ Οδηγία 2014/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις προϋποθέσεις εισόδου και διαμονής υπηκόων τρίτων χωρών με σκοπό την εποχιακή εργασία.

⁽⁶³⁾ Οδηγία 2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες υπηκόους τρίτων χωρών (ΕΕ L 168 της 30.6.2009, σ. 24).

⁽⁶⁴⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2024/1233 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος (αναδιατύπωση), PE/93/2023/REV/1 (ΕΕ L, 2024/1233, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj>).

⁽⁶⁵⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με τίτλο «Σχέδιο δράσης για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027» (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0758>) και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την ενδιάμεση επανεξέταση του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την ενσωμάτωση και την ένταξη για την περίοδο 2021-2027 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX%3A52025SC0162>).

ανάπτυξη, για παράδειγμα με το θεματολόγιο της ΕΕ για τις πόλεις ⁽⁶⁶⁾, την εταιρική σχέση για το αστικό θεματολόγιο σχετικά με την ένταξη των μεταναστών και των προσφύγων ⁽⁶⁷⁾ και την επικείμενη επικαιροποίηση του αγροτικού σχεδίου δράσης ⁽⁶⁸⁾. Ως προς την απασχόληση και την ένταξη στην αγορά εργασίας, οι υπήκοοι τρίτων χωρών εξακολουθούν να είναι μοχλοί ανάπτυξης στην ΕΕ. Το πλήρες δυναμικό τους στην αγορά εργασίας της ΕΕ παραμένει αναξιοποίητο. Κατά συνέπεια, είναι καίριας σημασίας να επιδιωχθεί η περαιτέρω συστράτευση των υπηρεσιών απασχόλησης, των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων καθώς και άλλων παραγόντων της αγοράς εργασίας. Για τον σκοπό αυτό, ο συνεχής διάλογος και η συνεργασία μαζί τους θα στηρίξουν κάθε ουσιαστική προσπάθεια για τη στενότερη ευθυγράμμιση των πολιτικών σχετικά με τη μετανάστευση και την αγορά εργασίας και για την ενίσχυση της ένταξης των μεταναστών στην αγορά εργασίας.

Οι δράσεις που έχουν ως στόχο να υποστηριχθεί η ενσωμάτωση και η ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών θα πρέπει να ενσωματωθούν περαιτέρω σε μια ευρύτερη και πιο μακροπρόθεσμη προσέγγιση, η οποία θα πρέπει με τη σειρά της να συμβάλλει στην κατάλληλη διαχείριση των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης, υγείας και στέγασης. Η **ενωσιακή χρηματοδότηση** θα πρέπει να στηρίζει την εφαρμογή προσέγγισης που να εμπλέκει το σύνολο του διοικητικού μηχανισμού στα κράτη μέλη όσον αφορά την ένταξη, προσφέροντας ευκαιρίες χρηματοδότησης σε τοπικές και περιφερειακές αρχές, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και οργανώσεις μεταναστών. Συνολικά, αυτή η πιο μακροπρόθεσμη προσέγγιση για την ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών θα πρέπει να βασίζεται στην ανταλλαγή απόψεων που πραγματοποιείται στα διάφορα σχετικά με την ένταξη δίκτυα ⁽⁶⁹⁾, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες στο πλαίσιο των σχετικών στρατηγικών ⁽⁷⁰⁾.

7. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η πρόταση της Επιτροπής για το **πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο** (ΠΔΠ) 2028-2034 προβλέπει σημαντική αύξηση των πόρων που διατίθενται για τη μετανάστευση και το άσυλο και τη διεθνή συνεργασία, ενώ παράλληλα ενισχύει τη δυνατότητα μόχλευσης που έχει η Ένωση όσον αφορά τη συνεργασία για τη μετανάστευση.

Σκοπός της πρότασης για το ΠΔΠ είναι να προβλεφθούν οι **αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι** και για τη στήριξη των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα στρατηγική. Συνολικά, προτείνεται να διατεθεί ποσό ύψους τουλάχιστον 81 δισ. EUR στις πολιτικές εσωτερικών υποθέσεων, προκειμένου να στηριχθεί η διαχείριση της μετανάστευσης και του ασύλου, να αυξηθεί η εσωτερική ασφάλεια, να ενισχυθούν τα σύνορα και να αυστηροποιηθεί η πολιτική θεωρήσεων.

Για τον αποτελεσματικό **έλεγχο και διαχείριση των εξωτερικών συνόρων** και για την εγγύηση της ασφάλειας, η πρόταση για ενωσιακή στήριξη στον χώρο Σένγκεν, στην ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων και στην κοινή πολιτική θεωρήσεων καθορίζει το χρηματοδοτικό κονδύλιο σε 15,4 δισ. EUR. Το μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις (ΜΔΣΘ) για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027

⁽⁶⁶⁾ https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/publications/communications/2025/eu-agenda-for-cities-2025_el.

⁽⁶⁷⁾ <https://www.urbanagenda.urban-initiative.eu/>.

⁽⁶⁸⁾ https://rural-vision.europa.eu/action-plan_el.

⁽⁶⁹⁾ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ένταξης, Ομάδα εμπειρογνομώνων για τις απόψεις των μεταναστών στον τομέα της μετανάστευσης, του ασύλου και της ένταξης, Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Μετανάστευση.

⁽⁷⁰⁾ Η στρατηγική για την ισότητα των φύλων 2020-2025, η στρατηγική για την ισότητα των ΛΟΑΤΚΙ+ 2026-2030 και η στρατηγική για την καταπολέμηση του ρατσισμού 2026-2030.

παρέχει επί του παρόντος συνολικά 5,97 δισ. EUR για τη στήριξη της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων στα κράτη μέλη ⁽⁷¹⁾. Η σημαντική αύξηση των πόρων θα καταστήσει δυνατή τη στήριξη των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα στρατηγική, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιοποίησης της διαχείρισης των συνόρων, της ενσωμάτωσης νέων τεχνολογικών λύσεων, καθώς και εξοπλισμού και υποδομών.

Όσον αφορά την ενωσιακή στήριξη για **το άσυλο, τη μετανάστευση και την ένταξη**, η Επιτροπή πρότεινε ποσό ύψους περίπου 12 δισ. EUR, έναντι περίπου 7,84 δισ. EUR που διατίθενται επί του παρόντος στα κράτη μέλη για την περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 ⁽⁷²⁾ για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, και σχεδόν 3 δισ. EUR για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης με στόχο την ένταξη περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Σκοπός του προϋπολογισμού αυτού είναι η προώθηση της αλληλεγγύης και της δίκαιης κατανομής των ευθυνών μεταξύ των κρατών μελών, και ιδίως η στήριξη της ταχύτερης διεκπεραίωσης των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, μεταξύ άλλων στα εξωτερικά σύνορα, των αποτελεσματικότερων επιστροφών, καθώς και της προσέλκυσης ταλέντων και της έγκαιρης ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών. Στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων εταιρικής σχέσης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο θα συμβάλει στη στήριξη της κοινωνικής ένταξης και της κοινωνικοοικονομικής ενσωμάτωσης των υπηκόων τρίτων χωρών.

Για το επόμενο ΠΔΠ, η στήριξη προς τα κράτη μέλη θα υλοποιηθεί μέσω μιας **προσέγγισης βάσει επιδόσεων** στο πλαίσιο των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων εταιρικής σχέσης. Κατά την κατάρτιση των εθνικών και περιφερειακών σχεδίων εταιρικής σχέσης τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση θα αντιμετωπίζει προσδιορισμένες προκλήσεις πολιτικής, μεταξύ άλλων στον τομέα της διαχείρισης του ασύλου και της μετανάστευσης, των επιστροφών και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού.

Επιπλέον, η πρόταση για το ΠΔΠ για την περίοδο 2028-2034 αυξάνει τη συνοχή, τη συνέπεια και τη συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαστάσεων της εσωτερικής και της εξωτερικής πολιτικής. Η πρόταση **κανονισμού για τον μηχανισμό «Παγκόσμια Ευρώπη»** ⁽⁷³⁾, με προτεινόμενο κονδύλιο ύψους 200 δισ. EUR, σχεδιάστηκε για να ανταποκριθεί σε μια πιο στρατηγική, βασισμένη σε αξίες και αποτελεσματική προσέγγιση όσον αφορά τη διεύρυνση και τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις, σε ευθυγράμμιση με τα στρατηγικά συμφέροντα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των στόχων της για τη μετανάστευση. Αυτή η πιο στρατηγική προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση των κονδυλίων θα πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζεται στους τρόπους προγραμματισμού και στην εφαρμογή του εν λόγω μηχανισμού, προκειμένου να ενισχυθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα. Επιπλέον, η πρόταση της Επιτροπής ενισχύει τη στρατηγική προσέγγιση ως προς τη χρηματοδότηση με σκοπό την παροχή κινήτρων για ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης και της επανεισδοχής.

Οι σχετικοί **οργανισμοί της ΕΕ**, ιδίως ο Frontex, ο EUAA, ο eu-LISA, η Ευρωπόλ, η Eurojust και ο FRA, παρέχουν συνδρομή στα κράτη μέλη. Η συνδρομή αυτή περιλαμβάνει

⁽⁷¹⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τα αρχικώς συμφωνηθέντα κονδύλια προς τα κράτη μέλη, μεταφορές που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη από άλλα Ταμεία, καθώς και συμπληρωματικές ενισχύσεις από το μέσο για τη διαχείριση των συνόρων και τις θεωρήσεις (ΜΔΣΘ) προς τα κράτη μέλη.

⁽⁷²⁾ Το ποσό αυτό περιλαμβάνει τα αρχικώς συμφωνηθέντα κονδύλια προς τα κράτη μέλη, μεταφορές που πραγματοποίησαν τα κράτη μέλη από άλλα Ταμεία, καθώς και συμπληρωματικές ενισχύσεις από το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME) προς τα κράτη μέλη.

⁽⁷³⁾ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του μηχανισμού «Παγκόσμια Ευρώπη» ([EUR-Lex - 52025PC0551 - EL - EUR-Lex](#)).

επιχειρησιακή και δικαστική υποστήριξη, καθοδήγηση, κατάρτιση ή λειτουργική διαχείριση συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας. Αυτό το σκέλος εργασιών συμπληρώνεται από άμεση επιχειρησιακή στήριξη προς τα κράτη μέλη με στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση των εθνικών ικανοτήτων τους. Ενώ οι οργανισμοί παρέχουν ήδη καίρια στήριξη στα κράτη μέλη για τη διαχείριση της μετανάστευσης, η επόμενη πενταετία θα αποτελέσει ευκαιρία να ενισχυθούν τόσο τα εργαλεία που έχουν στη διάθεσή τους οι οργανισμοί όσο και η στήριξη που παρέχουν στα κράτη μέλη όταν τους ζητηθεί, ιδίως ενόψει της θέσης σε λειτουργία του συμφώνου για τη μετανάστευση και το άσυλο.

Όσον αφορά τον **Frontex**, η Επιτροπή σχεδιάζει να υποβάλει, το 2026, αναθεώρηση του ιδρυτικού κανονισμού του, βάσει εκτίμησης επιπτώσεων και κατόπιν διαβουλεύσεων με τα κράτη μέλη και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη. Κατά την εκπόνηση της πρότασης, η Επιτροπή θα εξετάσει τον καλύτερο τρόπο συμπλήρωσης των πόρων των κρατών μελών όχι μόνο όσον αφορά την ποσότητα αλλά και την ποιότητα των καθηκόντων, συμβάλλοντας έτσι στην περαιτέρω θωράκιση των κοινών συνόρων σύμφωνα με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση διαχείρισης των συνόρων. Η πρόταση θα μπορούσε επίσης να ενισχύσει τους κανόνες που σχετίζονται με τα καθήκοντα, τις αποστολές και τη συνεργασία του Frontex με τρίτες χώρες, καθώς και με τη δομή και τη διακυβέρνηση του εν λόγω οργανισμού.

Ο **EUAA** θα εξακολουθήσει να στηρίζει σε σημαντικό βαθμό τα κράτη μέλη στην εφαρμογή του συμφώνου, μεταξύ άλλων προωθώντας τη σύγκλιση των πρακτικών σε θέματα ασύλου και παρέχοντας επιχειρησιακή και τεχνική υποστήριξη. Η θέση σε λειτουργία του μηχανισμού παρακολούθησης κατά τη διάρκεια του 2026 θα αποτελέσει επίσης σημαντικό βήμα προόδου για τη στήριξη της επιχειρησιακής και τεχνικής εφαρμογής των κανόνων για το άσυλο από τα κράτη μέλη. Για να διασφαλιστεί ότι ο Οργανισμός έχει τα απαραίτητα εχέγγυα για την εκτέλεση των καθηκόντων του, μετά την αξιολόγηση της εντολής του EUAA, η Επιτροπή θα εξετάσει την πιθανή ανάγκη τροποποίησης του ιδρυτικού κανονισμού του Οργανισμού, μεταξύ άλλων για τη στήριξη των εξωτερικών πολιτικών.

Για την υλοποίηση αυτού του ψηφιακού μετασχηματισμού, ο **eu-LISA**, ο Οργανισμός της ΕΕ για τη Διαχείριση Συστημάτων ΤΠ Μεγάλης Κλίμακας, θα διατηρήσει κομβικό ρόλο. Για τον λόγο αυτό, η πρόταση για το ΠΔΠ προβλέπει σημαντική αύξηση των πόρων του, ώστε να δοθούν στον Οργανισμό τα αναγκαία μέσα για να αναπτύξει και να θέσει σε λειτουργία όλες τις συνιστώσες των συστημάτων ΤΠ μεγάλης κλίμακας που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.

Κατά την αναθεώρηση της εντολής της **Ευρωπόλ** το 2026, με βάση αξιολόγηση και εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς και διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, θα εξεταστούν επίσης τρόποι ενίσχυσης των ικανοτήτων επιχειρησιακής, αναλυτικής και τεχνολογικής υποστήριξης του Οργανισμού, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματική επιχειρησιακή συνεργασία τόσο εσωτερικά όσο και με τις χώρες-εταίρους. Με την έκδοση του τροποποιημένου κανονισμού της Ευρωπόλ για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Κέντρου κατά της Παράνομης Διακίνησης Μεταναστών, η Ευρωπόλ θα διαδραματίσει ακόμη μεγαλύτερο ρόλο στον εντοπισμό και την εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων που βρίσκονται πίσω από την παράνομη διακίνηση μεταναστών.

Η **Eurojust** αναπτύσσει την ικανότητά της να συνεργάζεται με δικαιοδοσίες σε ολόκληρο τον κόσμο για την καλύτερη καταπολέμηση των ομάδων οργανωμένου εγκλήματος που εμπλέκονται στην παράνομη διακίνηση μεταναστών και σε άλλα εγκλήματα. Οι συμφωνίες δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις που υπογράφηκαν το 2025 τόσο

με τον Λίβανο όσο και με την Αίγυπτο αποτελούν καλό παράδειγμα προς μίμηση στο πλαίσιο συνεργασίας με άλλες χώρες-εταίρους.

Επιπλέον, για να αξιοποιηθεί στο έπακρο η ολοκληρωμένη προσέγγιση της μεταναστευτικής διπλωματίας, η **επιχειρησιακή στήριξη που μπορούν να προσφέρουν οι οργανισμοί της ΕΕ** στις χώρες-εταίρους, σύμφωνα με τις τρέχουσες ή μελλοντικές εντολές τους, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί με πιο στρατηγικό τρόπο. Για την παροχή ολοκληρωμένης δέσμης στήριξης στις χώρες-εταίρους και τη διασφάλιση συνεκτικής δέσμευσης της Ένωσης, οι οργανισμοί της ΕΕ, σε στενή συνεργασία με την Επιτροπή, θα πρέπει να συντονίζουν καλύτερα την προσέγγισή τους με τις χώρες-εταίρους, καθώς και τις σχετικές συμφωνίες και ρυθμίσεις εργασίας. Η προώθηση και η ενίσχυση της επιχειρησιακής συνεργασίας των οργανισμών της ΕΕ με τις αρμόδιες εθνικές αρχές θα πρέπει να ενσωματωθεί στις επιχειρησιακές δράσεις και στις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της μεταναστευτικής διπλωματίας της ΕΕ.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Αυτή η πρώτη ευρωπαϊκή στρατηγική για τη διαχείριση του ασύλου και της μετανάστευσης επιβεβαιώνει την αποφασιστικότητα της Ένωσης να διαμορφώσει και να θέσει σε εφαρμογή ένα πλαίσιο για τη μετανάστευση το οποίο να είναι αποτελεσματικό, βασισμένο στα δικαιώματα, δίκαιο και προσαρμόσιμο και να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πολιτών για μια πολιτική που να χαρακτηρίζεται από άρτια διαχείριση και να είναι ανθεκτική στις μελλοντικές εξελίξεις. Προωθεί μια ανθεκτική και δυναμική Ευρωπαϊκή Ένωση στην παγκόσμια σκηνή και παραμένει προσαρμόσιμη στις εξελίξεις που σημειώνονται στην ήπειρό μας και πέραν αυτής. Λειτουργεί ως πυξίδα για τη δράση της ΕΕ, με σαφείς στόχους και προτεραιότητες δράσης, κάνοντας στρατηγική χρήση των διαθέσιμων πόρων και της επιχειρησιακής στήριξης.

Μια πολιτική μετανάστευσης και ασύλου που να είναι δίκαιη, αυστηρή και πιστή στις ευρωπαϊκές αξίες αποτελεί κοινή ευθύνη, και η υλοποίηση της παρούσας στρατηγικής θα απαιτήσει πολιτική δέσμευση και στενή συνεργασία μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των κρατών μελών, των οργανισμών της ΕΕ, των διεθνών εταίρων και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Η Επιτροπή βασίζεται στη στήριξη όλων των φορέων για την προώθηση των στόχων της παρούσας στρατηγικής, μέσω της συνεργασίας για την αποτροπή της παράνομης μετανάστευσης και της απώλειας ανθρώπινων ζωών σε επικίνδυνα ταξίδια, την προστασία των ατόμων που προσπαθούν να ξεφύγουν από τον πόλεμο και τις διώξεις, και την προσέλκυση ταλέντων στην ΕΕ για να τονωθεί η ανταγωνιστικότητα των οικονομιών μας.